

WIĘCEJ NIŻ LEKCJA,
WIĘCEJ NIŻ KINO

ogólnopolski program edukacji filmowej
dla przedszkoli i szkół
więcej na www.nhef.pl

nowe horyzonty edukacji filmowej

edycja
19/20

CO TO?	wzbogacony o prelekcję i materiały dydaktyczne seans wartościowego i dobrane do wieku ucznia filmu w lokalnym kinie
DLA KOGO?	dla przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych
DLACZEGO?	by rozwijać w przedszkolakach i uczniach kompetencje, zrozumienie współczesnego świata oraz znajomość polskiego i światowego kina
KIEDY?	raz w miesiącu, od października do kwietnia
ILE TO KOSZTUJE?	6–12 zł za bilet, w zależności od kina uczestnicy w trudnej sytuacji materialnej mogą otrzymać bezpłatne bilety
GDZIE?	w kinie w jednym z miast w Polsce lista kin na www.nhef.pl
JAK DOŁĄCZYĆ?	zapisy na stronie www.nhef.pl od 15.05 do 4.10.2019

doskonały pomysł na uatrakcyjnienie szkolnych zajęć poprzez pracę z materiałami audiowizualnymi	przygotowanie do odbioru tekstów kultury i omawiania nowych zagadnień z zakresu wielu dziedzin i przedmiotów	materiały dydaktyczne (scenariusze lekcji, analizy psychologiczne) do wykorzystania przez nauczycieli na lekcji
filmy wartościowe pod względem artystycznym i poznawczym, nowości oraz tytuły należące do kanonu polskiej i światowej kinematografii	KORZYŚCI Z UDZIAŁU W NHEF	ilustrowane prezentacjami multimedialnymi prelekcje poprzedzające seans, które wzbogacają wyjście do kina o konteksty przydatne uczniowi i są inspiracją dla nauczyciela
program zgodny z podstawą programową Ministerstwa Edukacji Narodowej	filmowe cykle dopasowane do etapów edukacyjnych oraz tematów omawianych podczas zajęć lekcyjnych	inspiracja i pobudzenie ciekawości świata, rozwijanie zainteresowań i kompetencji ucznia

SPIS TREŚCI

Szanowni Dyrektorzy i Nauczyciele 4
Stowarzyszenie Nowe Horyzonty 6
Mówią o nas 7
Zanurzyć się w magiczny świat cieni na ekranie.
Rozmowa z ekspertem 11

PRZEDSZKOLE

Chodzę do kina 16
Filmowe przygody 18

SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3

Filmowi bohaterowie 22
Filmowe podróże 24
Filmowe sekrety 26

SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6

Młodzi w obiektywie 30
Kino współczesne 32
Świat filmu 34

SZKOŁA PODSTAWOWA 7–8

Dojrzewanie w kinie 38
Świat wartości 40

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

Kino polskie 44
Wielokulturowość w filmie 46
Trudne tematy 48
Analiza filmu 50
Filmowa historia Polski 52
Między tekstami kultury 54

PRZYKŁADOWE SCENARIUSZE LEKCJI

Szkoła podstawowa 1–3 58
Szkoła podstawowa 4–6 61
Szkoła podstawowa 7–8 65
Szkoła ponadpodstawowa 68

PRZYKŁADOWE ANALIZY PSYCHOLOGICZNE

Przedszkole 76
Szkoła podstawowa 1–3 79
Szkoła podstawowa 4–6 82
Szkoła podstawowa 7–8 85

INNE PROJEKTY DZIAŁU EDUKACJI

Projekty Działu Edukacji 90
Klub Kina Dzieci 91
Festiwal Filmowy Kino Dzieci 92
Akademia Nowe Horyzonty 94
Letnia Akademia Nowe Horyzonty 95

Indeks filmów 96
Korzyści z udziału w NHEF 97
Kina biorące udział w programie NHEF 98

SZANOWNI DYREKTORZY I NAUCZYCIELE

NHEF to nie tylko realizacja założeń formalnej i nieformalnej edukacji filmowej, to również (a może przede wszystkim) inspiracja do rozmów na tematy aktualne, współczesne i ważne dla Waszych podopiecznych. Proponowane przez nas filmy stają się punktem wyjścia do poznania stanowiska uczniów dotyczącego określonych problemów, dają szansę na odnalezienie prawdziwych wartości i autorytetów (których niekoniecznie trzeba szukać wśród youtuberów, blogerów czy celebrytów). Treści są ściśle powiązane z obowiązującą podstawą programową, ponieważ zależy nam na tym, żeby nasz projekt mógł formalnie funkcjonować w rzeczywistości przedszkolnej oraz szkolnej i wspierać nauczycieli w realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych, kształcenia zintegrowanego lub edukacji przedmiotowej, np. polonistycznej albo historycznej.

W sezonie 2019–2020 przygotowaliśmy wiele nowości i inspirujących kontekstów. Zapraszamy do kin w całej Polsce.

ANNA RÓWNY

KOORDYNATOR MERYTORYCZNY NHEF

ANNA RÓWNY — DOKTORANTKA W KATEDRZE WIEDZY O FILMIE I KULTURZE AUDIOWIZUALNEJ UG; NAUCZYCIEL KONSULTANT MSCDN; TRENER EDUKACJI FILMOWEJ I MEDIALNEJ; LIDER FILMOTEKI SZKOLNEJ; ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU GŁÓWNEGO OLIMPIADY WIEDZY O FILMIE I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ; AUTORKA PUBLIKACJI O TEMATYCE FILMOWEJ I NOWOMEDIALNEJ (TAKŻE KIEROWANYCH DO ŚRODOWISKA EDUKACYJNEGO); WSPÓŁAUTORKA PODRĘCZNIKÓW DO JĘZYKA POLSKIEGO DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH Z CYKLU *PONAD SŁOWAMI*.

Organizując NHEF, chcemy dzielić się z Państwem tym co najważniejsze – wartościowymi filmami, które poznajemy na najlepszych festiwalach dla dzieci i młodzieży w Europie. Ale seans, choć stanowi podstawę, nie jest wystarczający. Udział w projekcji to tylko połowa aktywności ucznia. Istotne jest też przygotowanie młodego widza do odbioru i rozmowa podsumowująca.

Dlatego każdy pokaz jest poprzedzany krótkim wstępem dotyczącym poruszanego w filmie tematu, nauczyciele mają do dyspozycji pakiet scenariuszy lekcji i kart pracy, a rodzice – analizy psychologiczne zawierające konkretne wskazówki na temat tego, jak prowadzić rozmowę z dzieckiem i o co pytać. Zależy nam, aby nasz projekt poszerzał horyzonty dzieci i dorosłych, angażował, inspirował do dialogu i otwartości.

MAREK ŁUŻYŃSKI

KOORDYNATOR PROJEKTU

W tym roku Kina Studyjne obchodzą 60-lecie swojej działalności. Jubileusz jest doskonałą okazją do refleksji, podsumowań, ale także do snucia planów na przyszłość. Od początku istnienia Kina Studyjne dużą wagę przywiązują do działalności edukacyjnej. Rokrocznie wspieramy organizowane przez nasze kina akademie filmowe, warsztaty przeznaczone dla najmłodszych, autorskie projekty edukacyjne. Pragniemy, by młody widz miał dostęp do ambitnego i ciekawego repertuaru. Program Nowych Horyzontów Edukacji Filmowej jest programem doskonale wpisującym się w nasze założenia programowe. Ambitny repertuar, świetnie przygotowani pod względem merytorycznym prowadzący, wszystko to sprawia, że co roku więcej kin studyjnych przystępuje do programu, a tym samym coraz więcej młodych widzów w całej Polsce ma szansę na kontakt ze sztuką filmową i magią kina.

ANDRZEJ GOLENIIEWSKI

KIEROWNIK DZIAŁU EDUKACJI FINA

STOWARZYSZENIE NOWE HORYZONTY

Stowarzyszenie Nowe Horyzonty to powstała w 2003 roku organizacja pozarządowa, której celem jest upowszechnianie ambitnej sztuki filmowej spoza głównego nurtu. Od początku naszej działalności realizujemy rozmaite projekty promujące współczesne wartościowe kino, takie jak największy festiwal filmowy w Polsce Nowe Horyzonty, skupiony na niezależnej kinematografii amerykańskiej American Film Festival czy Kino Nowe Horyzonty, a także różnorodne inicjatywy Działu Edukacji.

DZIAŁ EDUKACJI

Każdy projekt prowadzimy z przekonaniem o potrzebie kontaktu z dziećmi filmowym już od najmłodszych lat. Chcemy, by młodzi widzowie poprzez refleksyjny odbiór sztuki filmowej rozwijali swoją wrażliwość, zdobywali wiedzę i lepiej rozumieli otaczający ich świat. Naszym celem jest również wsparcie nauczycieli, rodziców, animatorów kultury oraz pracowników kin, którzy tak jak my dostrzegają wartość sztuki filmowej i jej potencjał w edukacji dzieci i młodzieży.

MÓWIĄ O NAS

UCZEŃ (BYŁY UCZESTNIK)

Choć minęło więcej niż 10 lat, tytuły filmów, które obejrzałem w ramach cyklu NHEF, pamiętam do dzisiaj. Wtedy taka forma edukacji była miłą odmianą. Dziś, w świecie zdominowanym przez sieć, multimedia i nadmiar bodźców, wydaje się już czymś niezbędnym, by dotrzeć do ucznia. Ja przekonałem się, że filmy mogą być czymś więcej więcej niż tylko rozrywką. Poszerzają horyzonty i pokazują inne światy.

MACIEJ DEJA – DZIENNIKARZ WIRTUALNEJ POLSKI; ABSOLWENT WYDZIAŁU DZIENNIKARSTWA I NAUK POLITYCZNYCH UW.

NAUCZYCIEL

Kreatywny nauczyciel znajdzie w bogatej i ciągle uzupełnianej ofercie NHEF interesujące konteksty pozwalające inaczej spojrzeć na dzieło literackie lub problemy społeczne czy polityczne omawiane na zajęciach o charakterze humanistycznym. Prelekcje przed pokazami, dyskusje po filmach oraz starannie przygotowane materiały dydaktyczne wzbogacają warsztat i dostarczają cennych wskazówek analityczno-interpretacyjnych. Dlatego warto namówić dyrektora na umieszczenie pozycji NHEF w kalendarzu wydarzeń szkolnych.

MAŁGORZATA WIŚNIEWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I WIEDZY O KULTURZE W IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. KLEMENTYNY HOFFMANOWEJ W WARSZAWIE; AUTORKA SCENARIUSZY LEKCJI FILMOWYCH; WSPÓŁPRACUJE Z NHEF OD POCZĄTKU PROJEKTU.

DYREKTORZY

Nauczyciele, którzy biorą udział z uczniami w projekcjach NHEF, oceniają filmy jako interesujące i wartościowe. Poruszane w nich zagadnienia wykorzystują w pracy dydaktycznej. Uważam za istotne, że uczniowie mają okazję zapoznawać się z kinematografią światową. Zyskują wiedzę o sztuce filmowej, a także świadomość, że ich problemy mają charakter uniwersalny.

JOANNA WIERZBICKA – WICEDYREKTORKA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11 W TCZEWIE.

Filmy w projekcie NHEF to atrakcyjne narzędzia wspomagające realizację podstawy programowej. Umożliwiają urozmaicenie i unowocześnienie procesu dydaktycznego, rozszerzają horyzont edukacyjny, pozwalają pogłębić refleksję, przygotowują młodego człowieka do krytycznego odbioru mediów, rozumienia tekstów kultury, skłaniają do otwartości i dyskusji na trudne tematy.

MAŁGORZATA LIPIŃSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO; DYREKTORKA SZKOŁY JĘZYKOWEJ W MIŃSKU MAZOWIECKIM; CZŁONEK JURY 36. MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU FILMÓW MŁODEGO WIDZA ALE KINO! W POZNANIU.

EDUKATOR

NHEF to wyjątkowa inicjatywa na polskim rynku edukacyjnym. Skierowana jest do uczniów reprezentujących wszystkie grupy wiekowe, którzy dzięki udziałowi w programie mogą doświadczać innych przestrzeni kina niż te znane im z multipleksów. Jest to także program, który pozwala na wszechstronny rozwój nauczycieli i edukatorów – oni na równi ze swoimi uczniami odkrywają, że kino to wspólna przygoda.

DR MAGDALENA PRZYBOROWSKA – PISARKA (M.IN. *BOGUMIŁ KOBIELA. SZTUKA AKTORSKA*); SCENARZYSTKA; IMPROWIZATORKA; EDUKATORKA Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM W NAUCZANIU JĘZYKA POLSKIEGO ORAZ PROWADZENIU WARSZTATÓW TEATRALNYCH; AUTORKA WARSZTATÓW IMPROWIZACJI TEATRALNEJ DLA DZIECI, NAUCZYCIELI I SCENARZYSTÓW ORAZ KURSU KREATYWNEGO PISANIA Z WYKORZYSTANIEM IMPROWIZACJI TEATRALNEJ.

METODYK

Na cykle NHEF składają się wartościowe obrazy z głębszym przesłaniem oraz powiązane z nimi prelekcje, dyskusje i materiały metodyczne dostosowane do założeń aktualnej podstawy programowej. Nauczyciel nie ma poczucia, że umyka mu cenny czas z puli na realizację podstawy. I jeszcze jedno – tu każdy odbiorca znajdzie coś dla siebie. Na edukację poprzez film nigdy nie jest za wcześnie (i za późno). Trzeba tylko dobrze wybrać, a NHEF – to zawsze dobry wybór!

ANNA KRUSIEWICZ – NAUCZYCIELKA, KONSULTANTKA MSCDN WYDZIAŁ W PŁOCKU W ZAKRESIE JĘZYKA POLSKIEGO, HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM NA STANOWISKU DYREKTORA SZKOŁY; KOORDYNATORKA PROJEKTÓW, NP. *INDYWIDUALIZACJA NAUCZANIA I WYCHOWANIA, EDUSCIENCE, OTWARTE PRZEDSZKOLA*; SPECJALISTKA DS. EWALUACJI I MONITORINGU W PILOTAŻOWYM PROJEKCIE ORE Z ZAKRESU WSPOMAGANIA ROZWOJU SZKÓŁ I PLACÓWEK.

KOORDYNATOR

Mądrych i ciekawych filmów dla widzów w wieku 12–16 lat w polskich kinach jest jak na lekarstwo. NHEF wypełniają tę lukę, dając młodym widzom szansę na kino, które jest bliskie ich problemom, poszerza ich doświadczenie wewnętrzne, czasem uwiera, ale otwiera ciekawość na różnorodne tematy. Podoba mi się również formuła spotkań, pozwala na ciekawy dialog, analizę zarówno dzieła filmowego, jak i wyrażenie własnych opinii. Myślę, że NHEF to szansa na dojrzewanie młodego człowieka do bycia świadomym i krytycznym widzem, traktującym film jako żywy twór, pomagający mu rozumieć świat, a z czasem – dokładać do niego własne treści i konteksty.

RADOSŁAW ŁABARZEWSKI – KOORDYNATOR NHEF W KINIE ZA ROGIEM W PŁOCKU.

PRELEGENT

Dobierane z wyczuciem etapów rozwojowych i problemów wieku dorastania. Wyłuskiwane z bezinteresownej miłości do kina. Takie są filmy pokazywane w ramach NHEF. Prowokują do rozmowy, a przemyślenia uczestników bywają zaskakujące, nierzadko odkrywcze. W końcu nie od dziś wiadomo, że sala kinowa sprzyja wymianie myśli. Chciałabym, żeby program NHEF docierał wszędzie tam, gdzie te sale kinowe są, a młodzi ludzie chcą rozmawiać!

EDYTA ZACHURZOK – PRELEGENCKA W KINIE MURANÓW W WARSZAWIE.

RODZIC

Moja ośmioletnia córka od trzech lat ogląda filmy prezentowane w ramach NHEF i obie uważamy, że to świetna sprawa. Ciekawe kino, pokazujące świat często z perspektywy dziecka, dające młodym widzom poczucie, że ktoś ich rozumie, dostrzega ich problemy. NHEF to filmy mówiące o wartościach ważnych dla człowieka, ciekawe estetycznie (co mnie, plastyka z wykształcenia, cieszy szczególnie). Udział w tym projekcie daje impuls do rozmów, dyskusji o świecie, który już minął, który jest i który będzie... Szczerze polecam!

MARTA SZKIEL – MAMA Z CZĘSTOCHOWY.

ROZMOWA Z EKSPERTEM

ZANURZYĆ SIĘ W MAGICZNY ŚWIAT CIENI NA EKRANIE

**ROZMOWA Z DR. HAB. PIOTREM SITARSKIM, PROF. UŁ,
FILMOZNAWCĄ I MEDIOZNAWCĄ Z KATEDRY MEDIÓW
I KULTURY AUDIOWIZUALNEJ UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO**

NHEF to projekt, który realizuje cele i treści edukacji filmowej poza szkołą. Jaki potencjał widzi Pan, Panie Profesorze, w tej formie edukowania?

Edukacja szkolna, mimo niezaprzeczalnych zalet, ma też wady, które w dzisiejszym świecie ujawniają się dotkliwie: bywa schematyczna, powoli reaguje na oczekiwania uczniów, niełatwo ją indywidualizować, gdyż uśrednia potrzeby i możliwości. Ponieważ nie sposób uczyć wszystkiego, programy szkolne koncentrują się na pewnych obszarach kultury, inne natomiast pomijają. Ten deficyt dotyczy właśnie filmu, którego rola zawsze była w życiu młodych (i nie tylko młodych) ludzi większa niż w edukacji szkolnej. W tej sytuacji edukacja filmowa poza szkołą nie tylko stanowi niezbędne remedium, lecz także pozwala na przezwyciężenie przynajmniej niektórych niedostatków szkoły: łatwiej dostosować ją do konkretnych grup uczniów, jest bardziej elitarna, jej treści można dość elastycznie modyfikować.

Co, przemawia za oglądaniem filmu w kinie? Czy kinowy model odbiorczy proponowany w naszym projekcie może mieć wpływ na rozwijanie dodatkowych kompetencji uczniów?

Większość filmów dawniejszych powstawała z myślą o odbiorze kinowym, z jego uwarunkowaniami percepcyjnymi i technicznymi. Także dziś wiele

filmów tworzonych jest dla widzów, którzy chcą zanurzyć się w magiczny świat cieni na ekranie. Pewne filmy wymagają zatem takiego właśnie odbioru. Z drugiej strony, sednem odbioru kinowego nie jest wizyta w ciemnej sali i oglądanie filmu z innymi, choć te elementy są bardzo ważne. Odbiór kinowy to przede wszystkim umiejętność skupionego śledzenia fabuły w ciągu dwóch godzin, w rytmie wyznaczanym przez samo dzieło. W świecie krótkich komunikatów i rozrywki interaktywnej taka kompetencja wcale nie jest oczywista; wymaga nauczania, a jej korzyści wykraczają poza czerpanie przyjemności z chodzenia do kina.

Co decyduje o kwalifikacji filmu jako tekstu kultury skierowanego do dzieci i młodzieży?

Po pierwsze, decydują o tym czynniki negatywne, a więc obrazy, słowa czy idee, które mogą szkodzić młodym odbiorcom, mogą ich – używając niemiłego słowa – gorszyć. Te czynniki to na przykład wulgaryzmy, przemoc czy nagość; ich obecność przesądza o tym, że filmu pewnym widzom nie wolno pokazywać, choćby nawet miał on jakieś zalety. Po drugie, liczą się czynniki pozytywne, a więc treści, które są dla dzieci i młodzieży atrakcyjne i pożyteczne: budują właściwe wzorce, wskazują wartości, pomagają radzić sobie z procesem dorastania.

Jak ocenia Pan, Panie Profesorze, wiedzę i umiejętności związane z odbiorem filmu u młodych ludzi, absolwentów szkół średnich, którzy podejmują studia na Uniwersytecie Łódzkim, na którym prowadzi Pan działalność dydaktyczną i naukową?

Nasi studenci są zróżnicowani pod tym względem, co jest rezultatem nieobecności filmu w edukacji szkolnej. Wielu z nich, nawet autentycznie zainteresowanych filmem, niezbyt dobrze orientuje się zarówno w historii kina, jak i w bieżącym repertuarze. Z drugiej strony łatwa dostępność filmów i informacji o nich sprawiają, że młodzi ludzie posiadają często głęboką wiedzę dotyczącą rozmaitych wąskich obszarów kina. Widać też różnice wynikające z pasji poszczególnych nauczycieli i z edukacji pozaszkolnej. Zarówno formy kształcenia, jak i przekazywane treści formują uczniów szkół średnich w stopniu, z którego czasem chyba nawet sami nauczyciele nie w pełni zdają sobie sprawę.

Od trzech lat jest Pan opiekunem naukowym Konferencji Filmoznawczej w Radziejowicach organizowanej przez Centralny Gabinet Edukacji Filmowej. Pozwala to Panu, Panie Profesorze, na obserwowanie środowiska edukacji filmowej w Polsce. Jakie przemyslenia i wnioski pojawiły się u Pana w związku z tym doświadczeniem?

Miałem okazję obserwować to środowisko dużo wcześniej, jeszcze jako doktorant, a potem pracownik Katedry Mediów i Kultury Audiowizualnej UŁ, w której problematyka edukacji filmowej zawsze była doceniana i w której powstawały pionierskie badania i inicjatywy w tej dziedzinie. Mimo podejmowanych od dziesięcioleci wysiłków film zawsze pozostawał na marginesie kolejnych podstaw programowych. W rezultacie środowisko, o którym Pani mówi, jest naprawdę wyjątkowe. Tworzą je osoby naprawdę zainteresowanych filmem – żyjące pasją i pracujące z tymi, którzy tę pasję dzielą: uczniami, ale także dorosłymi, gdyż edukacja filmowa nie dotyczy tylko osób w wieku szkolnym. Patrząc na to z innej perspektywy, mogę powiedzieć, że obserwuję też przyszłość edukacji, która staje się coraz bardziej zróżnicowana i indywidualizowana, rozsadzając sztywne ramy szkolne.

ROZMOWĘ PRZEPROWADZIŁA ANNA RÓWNY

DR HAB. PIOTR SITARSKI, PROF. UŁ – FILMOZNAWCA I MEDIOZNAWCA;
PROFESOR NADZWYCAJNY W KATEDRZE MEDIÓW I KULTURY AUDIOWIZUALNEJ UŁ,
ZAJMUJE SIĘ BADANIEM KULTURY FILMOWEJ I HISTORII MEDIÓW; AUTOR I WSPÓŁAUTOR
WIELU ARTYKUŁÓW, KSIĄŻEK ORAZ MONOGRAFII.

CYKLE DLA PRZEDSZKOLI:

- Chodzę do kina
- Filmowe przygody

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- opinie nauczycieli,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- PROPOZYCJE PRAC PLASTYCZNYCH – POMYSŁY NA ROZWINIĘCIE PORUSZANYCH W FILMACH TEMATÓW,
- ANALIZY PSYCHOLOGICZNE,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

PRZEDSZKOLE

CHODZĘ DO KINA

Kino to niezwykle miejsce, które w parę chwil jest w stanie przenieść nas do świata wyobraźni. Duży ekran i specyficzny klimat sprawiają, że dla przedszkolaka treść filmu staje się wyjątkowo realistyczna, a seans na długo pozostaje w pamięci, skłania do przemyśleń i wyciągania wniosków.

„Chodzę do kina” to cykl starannie wyselekcjonowanych filmów z różnych zakątków świata, zarówno długo-, jak i krótkometrażowych, które bawią i uczą. Piękne, mądre, wartościowe obrazy z przekazem w pogodny sposób przybliżają świat. Poruszana w nich tematyka jest bliska dzieciom w wieku przedszkolnym, co pozwala im utożsamić się z bohaterem i aktywnie współprzeżywać jego radości i smutki.

Proponowany zestaw filmów stanowi idealny punkt wyjścia do tworzenia sytuacji wychowawczych, rozwoju kompetencji społecznych oraz rozmów na takie tematy, jak uczucia i emocje (wachlarz uczuć kilkulatka jest bardzo szeroki, naprzemiennie pojawiają się chwile szczęścia, smutku, sympatii, niechęci, strachu, zazdrości, a nawet gniewu; dziecku nie jest łatwo poradzić sobie z tymi uczuciami, a jeszcze trudniej o nich rozmawiać), czym jest przyjaźń i rodzina, tworzenie relacji, pomaganie kolegom, umiejętność współpracy oraz identyfikowania się z cudzymi uczuciami. To pojęcia i wartości, których przedszkolak dopiero się uczy, podobnie jak bohaterowie oglądanych przez niego filmów. Towarzyszące cyklowi warsztaty plastyczne stanowią świetną okazję do estetycznej interpretacji filmów, a jednocześnie wpływają na rozwój motoryki małej i kreatywności.

DZIĘKI CYKLOWI „CHODZĘ DO KINA” DZIECKO:

- KSZTAŁTUJE CZYNNOŚCI INTELEKTUALNE POTRZEBNE W CODZIENNYCH SYTUACJACH I W DALSZEJ EDUKACJI,
- BUDUJE SYSTEM WARTOŚCI, ROZPOZNAJE, CO JEST DOBRE, A CO ZŁE,
- ROZWIJA NIEZBĘDNE UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE,
- WYPOWIADA SIĘ ZA POMOCĄ RÓŻNYCH TECHNIK ARTYSTYCZNYCH,
- JEST CIEKAWY ŚWIATA, ROZBUDZONE POZNAWCZO I KULTUROWO,
- POTRAFI ZACHOWAĆ SIĘ W KINIE I TEATRZE,
- REFLEKSYJNIE PODCHODZI DO PRZEKAZYWANYCH MU TREŚCI, WYCIĄGA WNIOSKI.

ANNA ŚWIĆ – NAUCZYCIELKA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ; LOGOPEDA; TRENERKA; AUTORKA SCENARIUSZY ZAJĘĆ DLA DZIECI I WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI; KOORDYNATORKA OGÓLNOPOLSKIEGO PROGRAMU UCZYMY DZIECI PROGRAMOWAĆ; CZŁONKINI GRUP SUPERBELFRZY RP I SUPERBELFRZY MINI.

październik

BASIA – SERIAL

łączny czas: 53’

Basia i upał w zoo | reż. M. Wasilewski | Polska 2016 | 11’

Basia i Anielka | reż. Ł. Kacprowicz | Polska 2017 | 11’

Basia i nowy braciszek | reż. M. Wasilewski i Ł. Kacprowicz | Polska 2018 | 11’

Basia i biwak | reż. M. Wasilewski | Polska 2017 | 11’

Basia i dziadkowie | reż. M. Wasilewski | Polska 2016 | 10’

prelekcja: Przyjaźń.

Basia to pogodna pięciolatka, która mieszka z rodzicami i rodzeństwem w mieście, ma przyjaciół, chodzi do przedszkola, do zoo i na wycieczki. Bystra dziewczynka codziennie zdobywa nowe doświadczenia i napotyka zaskakujące przygody, zadaje pytania, które nurtują najmłodszych, przeżywa radości i smutki, dzielnie rozwiązuje przeróżne problemy.

Twórcy animacji zachowali styl rysunków i humoru charakterystyczne dla cieszącej się popularnością serii książek Zofii Staneckiej i Marianny Oklejak.

NAGRODY

Złoty Animusz w kategorii film lub serial dla dzieci (*Basia i nowy braciszek*), MFFA Animator, 2018

WATKI Z PRELEKCJI

Jak ważna w życiu człowieka jest przyjaźń? Jaką rolę w życiu dziecka odgrywa rodzina? Jak dziecko patrzy na otaczający je świat, co odpowiada mu wyobraźnia?

POJĘCIA KLUCZOWE

przyjaźń, rodzina, wyobraźnia

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

„Basia to ja” – autoportret wykonany techniką kolażu.

listopad

KACPER I EMMA – NAJLEPSI PRZYJACIELE

reż. A. L. Næss | Norwegia 2013 | 74’

prelekcja: Nowe sytuacje.

grudzień

ZIMOWE PRZYGODY JILL I JOY

reż. S. Cantell | Finlandia 2015 | 81’

prelekcja: Pomoc jako moc.

styczeń

GORDON I PADDY

reż. L. Hambäck | Szwecja 2017 | 62’

prelekcja: Ja i inni.

luty

PETTSON I FINDUS – WIELKA WYPROWADZKA NOWOŚĆ!

reż. A. S. Ahadi | Niemcy 2018 | 82’

prelekcja: Moja przestrzeń.

marzec

OPOWIEŚCI ŚWINKI

reż. T. Stróżyk | Niemcy 2016 | 72’

prelekcja: Współpraca i działanie w zespole.

kwiecień

KLARA MUU! NOWOŚĆ!

reż. L. I. Osvoll | Norwegia 2018 | 64’

prelekcja: Zdobywanie stawy.

FILMOWE PRZYGODY

Seansom kinowym towarzyszy niezwykła atmosfera, odrobina tajemnicy i magii, dzięki której widzowie w łatwy sposób przenoszą się do świata wyobraźni. Warto odwiedzać kino już nawet z przedszkolakami. Ważne jest tylko, żeby starannie dobrać repertuar, biorąc pod uwagę możliwości rozwojowe oraz wrażliwość dzieci w tym wieku.

Cykl „Filmowe przygody” prezentuje filmy krótko- i długometrażowe o bardzo uniwersalnym przekazie, stanowiące idealną pomoc w rozwijaniu kompetencji społecznych dzieci. Kilkulatki szybko utożsamiają się z bohaterami, którzy tak jak oni nawiązują pierwsze relacje towarzyskie, dowiadują się, na czym polega praca zespołowa i współdziałanie, uczą się rzetelności oraz odpowiedzialności za swoje czyny i podjęte decyzje. Bliskie im będą zarówno nieskrępowana niczym radosna zabawa, jak i trudne sytuacje niepowodzenia – takie jak uprzedzenia, brak akceptacji dla inności, odrzucenie ze strony kolegów.

Filmy wzbudzają zaciekawienie młodego widza i zachęcają do refleksji nad poruszonymi zagadnieniami. Stanowią też świetny pretekst do organizowania sytuacji wychowawczych oraz warsztatów plastycznych.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWE PRZYGODY” DZIECKO:

- PRZESTRZEGA REGUŁ OBOWIĄZUJĄCYCH W SPOŁECZNOŚCI DZIECIĘCEJ,
- ROZWIJA NIEZBĘDNE UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE,
- KSZTAŁTUJE CZYNNOŚCI INTELEKTUALNE POTRZEBNE W CODZIENNYCH SYTUACJACH I W DALEJSZEJ EDUKACJI,
- BUDUJE SYSTEM WARTOŚCI, ROZPOZNAJE, CO JEST DOBRE, A CO ZŁE,
- ŁĄCZY PRZYZYNY Z SKUTKIEM I PRÓBUJE PRZEWIDZIEĆ KONSEKWENCJE SWOICH DZIAŁAŃ,
- WYPOWIADA SIĘ ZA POMOCĄ RÓŻNYCH TECHNIK ARTYSTYCZNYCH,
- JEST CIEKAWY ŚWIATA, ROZBUDZONE POZNAWCZO I KULTUROWO,
- POTRAFI ZACHOWAĆ SIĘ W KINIE I TEATRZE,
- REFLEKSYJNIE PODCHODZI DO PRZEKAZYWANYCH MU TREŚCI, WYCIĄGA WNIOSKI.

ANNA ŚWIĆ – NAUCZYCIELKA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ; LOGOPEDA; TRENERKA; AUTORKA SCENARIUSZY ZAJĘĆ DLA DZIECI I WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI; KOORDYNATORKA OGÓLNOPOLSKIEGO PROGRAMU UCZYMY DZIECI PROGRAMOWAĆ; CZŁONKINI GRUP SUPERBELFRZY RP I SUPERBELFRZY MINI.

październik

HOKUS-POKUS, ALBERCIE ALBERTSONIE

reż. T. Kove | Norwegia 2013 | 72’

prelekcja: Dorastanie – wielkie słowo.

Albert ma dwa marzenia: bardzo chciałby mieć psa oraz stać się wreszcie dorosłym. Jednak to drugie pragnienie to tylko środek do celu – spełnienia pierwszego. Tata rozumie dążenie syna, ale ma wątpliwości, czy chłopiec jest wystarczająco odpowiedzialny, by opiekować się czworonogiem. Albertowi i jego tacie trudno dojść do porozumienia – każdy ma swoje argumenty i liczy na to, że ten drugi ustąpi. Dla chłopca autorytetem staje się sąsiad iluzjonista, znający mnóstwo różnych sztuczek. Czy do spełnienia marzeń Alberta wystarczy magia?

Animowana wersja przygód bohatera książek Gunilli Bergström, przetłumaczonych także na język polski, barwnie opowiada o doświadczeniach kilkulatków, ich marzeniach, wątpliwościach, radościach i smutkach, a także o problemie odpowiedzialności.

NAGRODY

Nominacja do Amandy w kategorii najlepsza muzyka, Norweski MFF, 2014

Nominacja do Złotego Kwiatu Paproci, Festiwal Filmowy Kino Dzieci, 2015

WĄTKI Z PRELEKCJI

Czym są obowiązki i czy łatwo się z nich wywiązywać? Co to znaczy być odpowiedzialnym? O czym marzymy? Jak dążyć do spełnienia naszych marzeń?

POJĘCIA KLUCZOWE

odpowiedzialność, obowiązki, marzenia

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

„Magia dnia codziennego” – kolaż z fragmentów zdjęć, uzupełniany rysunkiem.

listopad

PETTSON I FINDUS – NAJLEPSZA GWIAZDKA

reż. A. S. Ahadi | Niemcy, 2016 | 82’

prelekcja: Rozmawiajmy!

grudzień

MAGICZNE ŚWIĘTA KACPRA I EMMY

reż. A. L. Naess | Norwegia 2014 | 80’

prelekcja: Czas dla rodziny.

styczeń

BASIA 2 – SERIAL NOWOŚĆ!

reż. M. Wasilewski, Ł. Kacprowicz | Polska 2019 | 45’

prelekcja: Rzeczy wokół nas.

luty

JILL I JOY

reż. S. Cantell | Finlandia 2014 | 80’

prelekcja: W świecie wartości.

marzec

WIELKA WYPRAWA MOLLY

reż. T. Siegers | Niemcy 2015 | 72’

prelekcja: Podróż uczą.

kwiecień

KACPER I EMMA NA SAFARI

reż. A. L. Naess | Norwegia 2015 | 75’

prelekcja: Nasz przyjaciel zwierzak.

CYKLE DLA SP 1–3:

- Filmowi bohaterowie
- Filmowe podróże
- Filmowe sekrety

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- PROPOZYCJE PRAC PLASTYCZNYCH – POMYSŁY NA ROZWINIĘCIE PORUSZANYCH W FILMACH TEMATÓW,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3

FILMOWI BOHATEROWIE

„Filmowi bohaterowie” to cykl przedstawiający plejadę wyjątkowych postaci z książek i filmów dla dzieci – inspirujących wzorców kształtujących pożądane postawy, takie jak poczucie własnej wartości, wewnętrzne zmotywowanie, otwartość na drugiego człowieka, zainteresowanie otaczającym nas światem.

Zestaw filmów pełnometrażowych i krótkich animacji stanowi wartościową propozycję dla najmłodszych uczniów. Bohaterami są przeważnie rówieśnicy widzów – dzieci na początku drogi edukacji szkolnej, które przeżywają różne przygody, zdobywają nowe doświadczenia, stawiają czoło podobnym problemom i dylematom. Dzieci, bawiąc się z filmowymi postaciami, uczą się właściwych zachowań, rozwijają swoje umiejętności i przyjmują postawy godne naśladowania w codziennym życiu. Dowiadują się, jak zachować się w nowej sytuacji, skąd czerpać motywację do działania, u kogo szukać wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, dlaczego warto marzyć.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWI BOHATEROWIE” UCZEŃ:

- NABYWA UMIEJĘTNOŚĆ ROZPOZNAWANIA, ROZUMIENIA I NAZYWANIA EMOCJI ORAZ UCZUĆ SWOICH I INNYCH OSÓB,
- NABYWA ŚWIADOMOŚĆ POTRZEBY TWORZENIA RELACJI SPOŁECZNYCH,
- POZNAJE WZORCE POSTĘPOWANIA SPRZYJAJĄCE WŁAŚCIWEMU ROZWOJOWI (RODZINA, PRZYJACIELE),
- WZMACNIA POCZUCIE WZAJEMNEGO ZAUFANIA I AKCEPTACJI,
- UCZY SIĘ PANOWANIA NAD EMOCJAMI ORAZ WYRAŻANIA ICH W SPOSÓB UMOŻLIWIJĄCY PRACĘ W GRUPIE,
- POZNAJE POZYTYWNE STRONY RÓŻNORODNOŚCI,
- BUDUJE POCZUCIE SZACUNKU WOBEC SIEBIE I INNYCH OSÓB,
- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚĆ WYRAŻANIA RÓŻNYCH STANÓW EMOCJONALNYCH ZA POMOCĄ WYPOWIEDZI USTNYCH I PISEMNYCH ORAZ ROZMAITYCH ARTYSTYCZNYCH FORM WYRAZU,
- UCZESTNICZY W KULTURZE,
- ROZWIJA POTRZEBY REFLEKSYJNEGO, LOGICZNEGO, KRYTYCZNEGO I TWÓRCZEGO MYŚLENIA.

BARBARA OCHMAŃSKA — NAUCZYCIEL EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 IM. ADAMA MICKIEWICZA W WYSZKOWIE; DORADCA METODYCZNY; NAUCZYCIEL AKADEMICKI; AUTORKA I WSPÓLAUTORKA KURSÓW, WARSZTATÓW, SEMINARIÓW ONLINE I OFFLINE, PUBLIKACJI DLA DZIECI I NAUCZYCIELI; PROMOTORKA NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII, KREATYWNOŚCI I INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ EDUKACYJNYCH; CZŁONKINI GRUPY SUPERBELFRZY RP.

październik

HALVDAN — PRAWIE WIKING NOWOŚĆ!

reż. G. Åkerblom | Szwecja 2018 | 91’

prelekcja: Pomoc sąsiedzka.

Po śmierci ojca wikingowie Alarik i Ragnar dzielą w gniewie swoją wioskę i tworzą dwie odrębne osady: Östbyn na wschodzie i Västbyn na zachodzie. Jedenastoletni Halvdan jest sierotą i mieszka w Östbyn z kowalem Björnem. Chłpiec utoyka i brak mu pewności siebie, nie czuje się „prawdziwym” wikingiem. W dodatku nie ma żadnego przyjaciela. Pewnego dnia podczas spaceru spotyka nieustraszoną Meię, córkę króla Västbyn. Szybko się zaprzyjaźniają, chociaż rozumieją, że pochodzą z wrogich sobie obozów...

Film na podstawie serii książek Martina Widmarka, przetłumaczonych także na język polski, przedstawia historię przyjaźni ponad granicami. Pokazuje, jak budować harmonijne relacje dzięki współpracy i dobrej woli.

NAGRODY

Nominacja do Złotego Żuka Szwedzkiego Instytutu Filmowego w kategorii *najlepsza muzyka*, 2018

WATKI Z PRELEKCJI

Sąsiedzka przyjaźń i pomoc. Na czym polega siła przyjaźni? Kim jest dobry przyjaciel? Czy można się przyjaźnić z kimś, kto się od nas bardzo różni?

POJĘCIA KLUCZOWE

sąsiad, sąsiedztwo, przyjaźń, odmiennność, rywalizacja, wsparcie, porozumienie

SCENARIUSZ LEKCJI

„Razem może być lepiej – sąsiad twoim przyjacielem”

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Łódź przyjaźni – wykonanie łodzi, dzięki której można wyruszyć w rejs przyjaźni z wybraną osobą.

listopad

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. CIEŃ NAD VALLEBY

reż. P. Klänge, W. Söderlund | Szwecja 2014 | 76’

prelekcja: Pozory mylą.

grudzień

MAŁPIA AFERA

reż. J. Nijenhuis | Holandia 2015 | 87’

prelekcja: Siła przyjaźni.

styczeń

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: RÓŻNIMY SIĘ!

łączny czas: 53’

prelekcja: Pięknie się różnić.

luty

VILLADS

reż. F. M. Nørgaard | Dania 2015 | 78’

prelekcja: Rodzina.

marzec

OPERACJA CZŁOWIEK W CZERNI NOWOŚĆ!

reż. G. Bøe-Waal | Norwegia 2018 | 88’

prelekcja: Odkrywanie tajemnic.

kwiecień

KAPITAN MORTEN I KRÓLOWA PAJĄKÓW

reż. K. Jancis | Estonia, Irlandia, Wielka Brytania 2018 | 75’

prelekcja: Siła wyobraźni.

FILMOWE PODRÓŻE

Filmy tworzące cykl „Filmowe podróże” pokazują życie rówieśników zamieszkujących różne szerokości geograficzne i uświadamiają uczniom, że mimo odmiennych tradycji i zwyczajów łączą ich te same marzenia oraz potrzeby – zabawy, przyjaźni, miłości i bezpieczeństwa.

Obejrzenie proponowanych filmów może stać się świetnym pretekstem do realizacji działań wychowawczych i kształtowania postaw oraz realizacji podstawy programowej. Odmiennność kulturowa to znakomity punkt wyjścia do rozmów o szacunku, akceptacji i odmienności narodowej, kulturowej czy religijnej. Pomoże zrozumieć i dostrzec piękno innych państw, a w perspektywie uwrażliwić na potrzeby i wartości swoje i innych. Jednocześnie cykl pokazuje, że nie tylko realne podróże dają nam możliwości poznawcze – film również tworzy przestrzeń, w której można obserwować świat za pomocą wielu środków obrazu, światła czy muzyki.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWE PODRÓŻE” UCZEŃ:

- UCZY SIĘ ROZUMIEĆ EMOCJE, UCZUCIA WŁASNE I INNYCH OSÓB,
- POZNAJE WARTOŚCI I NORMY SPOŁECZNE, KTÓRYCH ŹRÓDŁEM SĄ RODZINA, SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA, SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA I REGIONALNA, NARÓD,
- STAJE SIĘ ODBIORCĄ SZTUKI I UŚWIADAMIA SOBIE POTRZEBĘ JEJ WSPÓŁTWORZENIA,
- POZNAJE KULTURY INNYCH NARODÓW, W TYM KRAJÓW UE,
- DOSTRZEGA I SZANUJE RÓŻNORODNOŚĆ ORAZ PIĘKNO WARTOŚCI, ZWYCZAJÓW I TRADYCJI INNYCH KULTUR,
- POZNAJE WARTOŚCI I NORMY, KTÓRYCH ŹRÓDŁEM JEST ZDROWY EKOSYSTEM,
- ROZUMIE POTRZEBĘ DBANIA O PRZYRODĘ I ŚRODOWISKO, KSZTAŁTUJE POSTAWĘ EKOLOGICZNĄ,
- POZNAJE RÓŻNORODNE ZJAWISKA PRZYRODNICZE,
- KSZTAŁTUJE UMIEJĘTNOŚĆ SAMODZIELNEGO, REFLEKSYJNEGO, LOGICZNEGO, KRYTYCZNEGO I TWÓRCZEGO MYŚLENIA,
- WYPOWIADA SIĘ NA ZADANY TEMAT, WYRAŻA SVOJE SPOSTRZEŻENIA I PRZEŻYCIA ZA POMOCĄ PLASTYCZNYCH I TECHNICZNYCH ŚRODKÓW WYRAZU.

BEATA KOZYRA – NAUCZYCIELKA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ I JĘZYKA POLSKIEGO; PEDAGOG TERAPEUTA; WICEDYREKTOR W KATOLICKIM ZESPOLE EDUKACYJNYM W WARSZAWIE; AUTORKA PODRĘCZNIKÓW EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ, TERAPII PEDAGOGICZNEJ ORAZ SCENARIUSZY LEKCJI EDUKACJI FILMOWEJ; KONSULTANTKA METODYCZNA PROGRAMÓW EDUKACYJNYCH.

październik

ALFIE, MAŁY WILKOŁAK

reż. J. Lürsen | Holandia 2011 | 98'

prelekja: Holandia.

W dniu siódmym urodzin Alfie odkrywa, że podczas pełni Księżyc zmienia się w wilkołaka. Chłopiec wstydzi się zmian, które zachodzą w jego ciele. Czuje się odmieńcem. Martwi się, że nie zostanie zaakceptowany przez bliskich – że przybrani rodzice przestaną go kochać i z powrotem trafi do domu dziecka. Boi się też odrzucenia ze strony kolegów. Dlatego próbuje ukryć swój sekret przed światem.

Film jest ekranizacją serii książek Paula van Loona o tym samym tytule. Jego atutem jest wyjątkowa ścieżka dźwiękowa.

WATKI Z PRELEKCJI

Położenie geograficzne Holandii. Symbole kraju (wiatraki, ser, chodaki, tulipany, rowery, Rembrandt, van Gogh). Wysoki poziom tolerancji i szacunku wobec innych.

POJĘCIA KLUCZOWE

tolerancja, akceptacja, inność, monarchia, położenie poniżej poziomu morza

SCENARIUSZ LEKCJI

„Nikt nie jest jedynym biednym, niewidomym czy z aparatem na zębach. Oglądamy film *Alfie, mały wilkołak*”

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Dywan z tulipanów – praca wykonana techniką dowolną.

listopad

JAKUB, MIMMI I GADAJĄCE PSY NOWOŚĆ!

reż. E. Jansons | Łotwa 2019 | 70'

prelekja: Łotwa.

grudzień

SZYBCY I ŚNIEŻNI NOWOŚĆ!

reż. B. Godbout | Kanada 2018 | 89'

prelekja: Kanada.

styczeń

JAK UKRAŚĆ PSA?

reż. K. Sung-ho | Korea Południowa 2014 | 109'

prelekja: Korea Południowa.

luty

WYSPA NIEDŹWIEDZI NOWOŚĆ!

reż. L. Mattotti | Francja 2018 | 80'

prelekja: Włochy.

marzec

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. STELLA NOSTRA

reż. P. Klange, W. Söderlund | Szwecja 2015 | 91'

prelekja: Szwecja.

kwiecień

SOLAN I LUDWIK – WIELKI WYŚCIG Z SEREM

reż. R. A. Sivertsen | Norwegia 2015 | 78'

prelekja: Norwegia.

FILMOWE SEKRETY

Czym są kino i film? Kto i co kryje się za obrazem i dźwiękiem, który towarzyszy nam w czasie seansu? Dzieci stawiają sobie i dorosłym wiele pytań. Chcą wiedzieć, jak powstają animacje, czy trudno być aktorem, co to jest rekwizyt i czy w każdym filmie potrzebne są słowa. Cykl „Filmowe sekrety” został opracowany właśnie z myślą o młodych odkrywcach.

Uczestniczący w projekcie uczniowie mają okazję zapoznać się z obsypywanymi nagrodami wyjątkowymi produkcjami – wyselekcjonowanymi ze względu na świetnie przedstawione bliskie dziecku tematy (emocje, rodzina, przyjaźń, zwierzęta). Jednocześnie, poprzez specjalnie zaplanowane prelekcje i zajęcia szkolne prowadzone na podstawie starannie opracowanych scenariuszy, poznają tajemnice tworzenia i powstawania różnego rodzaju filmów, stając się bardziej świadomymi widzami.

Ze względu na specyfikę materiału cykl ten zalecany jest dla starszych uczniów.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWE SEKRETY” UCZEŃ:

- WSZECHESTRONNIE ROZWIJA SIĘ POPRZEC POGŁĘBIANIE WIEDZY ORAZ ZASPOKAJANIE I ROZBUDZANIE NATURALNEJ CIEKAWOŚCI POZNAWCZEJ,
- WYRAŻA SVOJE SPOSTRZEŻENIA I PRZEŻYCIA ZA POMOCĄ WYPowiedzi ustnej lub pisemnej oraz różnorodnych artystycznych form wyrażu,
- PRACUJE W ZESPOLE,
- ROZUMIE PRZEKAZ FILMOWY (WIZUALNY, SŁOWNY, MUZYCZNY), INTERPRETUJE GO, ZBIERA NA JEGO PODSTAWIE INFORMACJE.

SABINA PIŁAT — NAUCZYCIELKA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ W SZKOLE EUROPEJSKIEJ W LUKSEMBURGU; AUTORKA SCENARIUSZY ZAJĘĆ DLA DZIECI; PODRÓŻNICZKA; BLOGGERKA.

październik

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. SEKRET RODZINY VON BROMS

reż. P. Klänge, W. Söderlund | Finlandia, Szwecja 2013 | 73’
prelekcja: Aktorskie zadania.

Lasse i Maja, młodzi detektywi z Valleby, próbują dowiedzieć się, co kryje tajemnicza szkatułka, której nikt nie potrafi otworzyć. Wiedzą, że jest to pamiątka rodziny von Broma. Pewnego dnia szkatuła znika, ginąc zaczynają też rodowe pierścienie. Lasse i Maja po prostu muszą rozwiązać tę zagadkę. Czy sobie poradzą? Kto zabrał szkatułkę? Co się w niej kryje? Kto jest ich przyjacielem, a kto będzie próbował przeszkodzić w odkryciu prawdy?

Jest to pierwsza część filmowej serii przygód Lassego i Mai, znanych z niezwykle popularnych książek Martina Widmarka i Heleny Willis, przetłumaczonych także na język polski.

NAGRODY

Złoty Kwiat Paproci – Nagroda Publiczności w kategorii *najlepszy film*, Festiwal Filmowy Kino Dzieci, 2015
Złoty Kwiat Paproci – Nagroda Jury w konkursie głównym, Festiwal Filmowy Kino Dzieci, 2015

WĄTKI Z PRELEKCJI

Różnice między filmem aktorskim a animowanym. Kto pomaga aktorowi przygotować się do roli? Jak wygląda praca na planie filmowym? W jaki sposób aktor wyraża emocje?

POJĘCIA KLUCZOWE

aktor, reżyser, charakteryzacja, gra aktorska

SCENARIUSZ LEKCJI

„Niezwykłe przygody Lassego i Mai – z kart książki na ekran”

PROPOZYCJA PRACY PLASTYCZNEJ

Pomysł na mój autorski film.

listopad

SOLAN I LUDWIK – MISJA KSIĘŻYC NOWOŚĆ!

reż. R. A. Sivertsen | Norwegia 2018 | 80’
prelekcja: Scenariusz, czyli tworzenie opowieści.

grudzień

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: BOHATEROWIE DNIA CODZIENNEGO

łączny czas: 50’
prelekcja: Muzyka w filmie.

styczeń

NOWE PRZYGODY DZIECI Z BULLERBYN

reż. L. Hallström | Szwecja 1987 | 95’
prelekcja: Książka i film.

luty

SUPERAGENTKA

reż. K. von Bengtson | Dania 2017 | 77’
prelekcja: Tajemnice filmu animowanego.

marzec

SONIA

reż. C. Edfeldt, L. H. Clyne | Szwecja 2016 | 79’
prelekcja: Co to jest scenografia?

kwiecień

BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. PIERWSZA TAJEMNICA

reż. J. Bornebusch | Szwecja 2018 | 85’
prelekcja: Filmowe zawody.

CYKLE DLA SP 4–6:

- Młodzi w obiektywie
- Kino współczesne
- Świat filmu

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6

MŁODZI W OBIEKTYWIE

Kształtowanie właściwej postawy młodego człowieka jest jednym z podstawowych wyzwań szkoły. Jednym ze sposobów jej formowania jest edukacja filmowa. Uczeń ma okazję śledzić losy rówieśników, którzy stawiają czoło różnym perypetiom i przeżywać z nimi ich przygody, ucząc się równocześnie, jak rozwiązywać swoje problemy.

Filmy wyselekcjonowane do cyklu „Młodzi w obiektywie” dzięki odpowiednio dobranej tematyce i niebanalnej formie mają ogromny potencjał wychowawczo-edukacyjny. To ważne, gdyż dzieci, które wchodzą w nastoletniość, z natury rzeczy z oporem podchodzą do racji przedstawianych przez dorosłych, jednak towarzysząc rówieśnikom w ich filmowej przygodzie, łatwiej przyswajają istotę budowania relacji, zdobywania autonomii, podążania za swoimi marzeniami i aspiracjami, stawiania sobie celów oraz ponoszenia konsekwencji własnych działań. Co więcej, obserwując bohaterów, stają się bardziej wrażliwe na potrzeby innych, uczą się empatii i podmiotowego traktowania drugiego człowieka.

Każdy z filmów z cyklu stanowi zaproszenie do dialogu dotyczącego życia i codzienności uczniów, pozwala im przedstawić swój punkt widzenia na wiele aspektów składających się na rzeczywistość dziesięcio-, jedenasto- czy dwunastolatka.

DZIĘKI CYKLOWI „MŁODZI W OBIEKTYWIE” UCZEŃ:

- ĆWICZY SPÓJNE KOMUNIKOWANIE SIĘ I UZASADNIANIE OPINII,
- DOSKONALI MYŚLENIE KONKRETNE ORAZ ABSTRAKCYJNE,
- GROMADZI, SELEKCUJE I KRYTYCZNIE OCENIA ZEBRANE INFORMACJE,
- KONFRONTUJE DOŚWIADCZENIA WŁASNE I BOHATERÓW FILMOWYCH,
- DOSTRZEGA WARTOŚĆ WSPÓŁPRACY, TOLERANCJI, AKCEPTACJI I KONIECZNOŚĆ BRANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SWOJE CZYNY,
- INTERPRETUJE WARTOŚCI ETYCZNE WPISANE W PRZEKAZ NADDANY DZIEŁA FILMOWEGO,
- PODEJMUJE ROZWAŻANIA DOTYCZĄCE WARTOŚCI I POSZERZA ROZUMIENIE POJĘĆ ETYCZNYCH ORAZ WARTOŚCI POŻĄDANYCH W SPOŁECZEŃSTWIE,
- POSZUKUJE PRZYCZYŃ ZAOBSERWOWANYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH I PROJEKTUJE ICH KONSEKWENCJE ZGODNIE Z WŁASNYM ROZUMIENIEM ŚWIATA I OGŁĄDEM RELACJI SPOŁECZNYCH,
- NAZYWA WRAŻENIA, JAKIE WZBUDZA W NIM OBEJRZANY FILM,
- WYRAŻA OPINIĘ DOTYCZĄCĄ POSTACI I ZDARZEŃ UKAZANYCH W FILMIE,
- ŁĄCZY TREŚĆ FILMÓW Z ZAGADNIENIAMI EDUKACJI GLOBALNEJ,
- INTERPRETUJE DZIEŁO FILMOWE JAKO STRUKTURĘ WIELOWYMIAROWĄ,
- POZNAJE METODY KRYTYCZNEGO ODBIORU OBRAZU FILMOWEGO, ANALIZY I INTERPRETACJI TEKSTU KULTURY,
- WYODRĘBNI ELEMENTY DZIEŁA FILMOWEGO,
- WYSZUKUJE INFORMACJE WYRAŻONE WPROST I POŚREDNIO.

ALEKSANDRA BIEŃKOWSKA — NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I HISTORII W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA BRZECHWY W SUŁKOWICACH; SZKOLNY RZECZNIK PRAW UCZNIA.

październik

SUPERBRAT

reż. B. Larsen | Dania 2009 | 89'

prelekja: Pokonywanie barier.

Anton ma 10 lat i marzy o tym, by mieć „prawdziwego” starszego brata. Buller cierpi na autyzm, jest zamknięty w sobie, niczego nie rozumie, ciągle się boi, nawet tak prozaicznych rzeczy jak hałas z ulicy, nie potrafi też obronić Antona przed szkolnymi łobuzami. Pewnego dnia los zsyła na Ziemię kosmiczny kontroler zabawy, zdolny zamienić każdego w niezwykłego bohatera. Bracia postanawiają zamienić w supermana Bullera. Czy Superbrat spełni oczekiwania Antona? Czy w końcu go uszczęśliwi?

Jest to niezwykła opowieść o relacjach między braćmi oraz o szukaniu drogi do akceptacji i wyrażenia siebie. Zagadnienia niepełnosprawności nie ujęto sztafpowem – temat autyzmu i „magicznego postrzegania świata” wpleciono w sieć powiązań międzyludzkich, co pozwala widzowi badać bohaterów wielowymiarowo.

NAGRODY

Nagroda CIFEJ, Oulu International Children's Film Festival, 2010
Robert Duńskiej Akademii Filmowej w kategorii *najlepszy film dla dzieci*, 2010

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania powieści, w której występuje motyw rodzeństwa (np. C.S. Lewis, *Opowieści z Narnii*) lub tworzenia silnych więzi (np. M. Ende, *Momo*, M. Szczygielski *Teatr niewidzialnych dzieci*).

WĄTKI Z PRELEKCJI

Czym jest autyzm? Czym jest wykluczenie? Kto stawia bariery między osobami z zaburzeniami rozwojowymi (np. autystycznymi) a osobami „zdrowymi”? Jak walczyć z uprzedzeniami? Czym jest prawdziwa przyjaźń? Dlaczego przyjaźń wszystko pokona?

POJĘCIA KLUCZOWE

niepełnosprawność, akceptacja, różnice, bariery, przyjaźń

SCENARIUSZ LEKCJI

„Moja rodzina jest najlepsza”

listopad

ŁOWCY CZAROWNIC NOWOŚĆ!

reż. R. Miljković | Macedonia, Serbia 2018 | 86'

prelekja: Przewycięzanie trudności.

grudzień

NA LINII WZROKU

reż. J. Dollhopf, E. Goldbrunner | Niemcy 2016 | 98'

prelekja: Relacje z rodzicami.

styczeń

PRZYGODA NELLY

reż. D. Wessely | Niemcy 2016 | 97'

prelekja: Trudna sztuka akceptacji.

luty

SEKRETY WOJNY

reż. D. Bots | Holandia 2014 | 91'

prelekja: Wojna, czyli złoto.

marzec

199 MAŁYCH BOHATERÓW

reż. S. Klausmann i in. | Niemcy i in., 2015–2018 | 51'

prelekja: Oblicza dzieciństwa.

kwiecień

MAMO, KOCHAM CIĘ

reż. J. Nords | Łotwa 2013 | 82'

prelekja: Prawda i kłamstwo.

KINO WSPÓŁCZESNE

Nie da się wykształcić kompetentnego młodego odbiorcy kultury bez ukazania mu najnowszych dzieł światowej kinematografii, które zainspirują go do rozmyślań nad rzeczywistością oraz sprawią, że zidentyfikuje dotyczące go problemy okresu dorastania, np. bunt przeciwko autorytetom, jako nieodłączny naturalny element procesów o charakterze społeczno-kulturowym.

Żyjemy w czasach sztuki heterogenicznej, rozproszonej, w epoce licznych twórców – nie sposób na własną rękę wysledzić filmy dla dzieci i młodzieży, które są najbardziej warte obejrzenia i poddania wspólnej refleksji. Cykl „Kino współczesne” idealnie wpisuje się w to zapotrzebowanie. Starannie dobrane nagradzane produkcje stanowią sublimację marzeń i lęków, które towarzyszą dojrzewaniu i pozwalają skonstruować swoistą mapę współczesności prezentując palące problemy XXI wieku. Uczniowie biorący udział w projekcie mogą znaleźć odpowiedź m.in. na takie pytania, jak: czy chcę i potrafię skonfrontować moje prawdziwe ja z tym, co inne i obce, czy empatia jest indywidualną zaletą, czy wartością społeczną, jak konstruować relacje w społeczeństwie wielokulturowym.

DZIĘKI CYKLOWI „KINO WSPÓŁCZESNE” UCZEŃ:

- ROZWIJA ZDOLNOŚCI DOSTRZEGANIA PRAWDY, DOBRA I PIĘKNA I KIERUJE SIĘ TYMI WARTOŚCIAMI,
- OKAZUJE SZACUNEK DLA DRUGIEGO CZŁOWIEKA I OTACZAJĄCEGO GO ŚWIATA,
- ROZWIJA ZDOLNOŚCI ROZUMIENIA TEKSTÓW KULTURY I ODNOSI ICH TREŚCI DO WŁASNEGO DOŚWIADCZENIA,
- POSTRZEGA FILM JAKO TEKST KULTURY,
- TRENUJE ŚWIADOMĄ I UWAŻNĄ RECEPCJĘ FILMÓW,
- UCZESTNICZY W KULTURZE POLSKIEJ I EUROPEJSKIEJ, SZCZEGÓLNIE W JEJ WYMIARZE SYMBOLICZNYM I AKSJOLOGICZNYM.

ALEKSANDRA KORCZAK — NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM IM. NOBLISTÓW POLSKICH W LESZNOWOLI; DOKTORANTKA W INSTYTUCIE LITERATURY POLSKIEJ UW ORAZ CZŁONKINI PRACOWNI BADAŃ LITERATURY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY; ABSOLWENTKA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH Z ZAKRESU ETYKI I FILOZOFII; AUTORKA PUBLIKACJI POŚWIĘCONYCH BADANIOM NAD LITERATURĄ DLA ODBIORCÓW W WIEKU SZKOLNYM; CZŁONKINI JURY LITERACKIEGO POLSKIEJ SEKCJI IBBY.

październik

WOJNA NA DESKI

reż. M. Rogaar | Holandia, 2014 | 87'

prelekcja: Przyjaźń wystawiona na próbę.

Zbliżają się wakacje, a wraz z nimi letni obóz i konkurs na wybudowanie najwyższej drewnianej wieży. Ziggy i Bas zamierzają wygrać zawody. Niestety, beztrudną zabawę przerywa seria nieporozumień, która doprowadza do sporu między chłopcami i tytułowej wojny na deski. Najlepsi przyjaciele stają się zagorzałymi wrogami. Czy Ziggy i Bas zrozumieją, że wygrana to nie wszystko i że dużo ważniejsza jest przyjaźń?

Film ukazuje, jak łatwo zatracić się w rywalizacji i zaryzykować dla niej przyjaźń (szczególnie gdy ma się 12 lat). Reżyser umiejętnie pogłębia problem, analizując rozmaite czynniki, które przyczyniły się do konfrontacji i zaostrzenia konfliktu.

NAGRODY

Nominacja do Złotego Kwiatu Paproci – Nagroda Jury w konkursie głównym, Festiwal Filmowy Kino Dzieci, 2015

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania powieści, w której występuje motyw przyjaźni lub rywalizacji (np. F. Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*, M. Twain *Przygody Tomka Sawyer'a*).

WATKI Z PRELEKCJI

Jak radzić sobie z emocjami w kłótni czy sporze? Czy jest nam potrzebna rywalizacja? Co to znaczy grać fair play?

POJĘCIA KLUCZOWE

przyjaźń, rywalizacja, kompromis, uczuciowość

SCENARIUSZ LEKCJI

„Zostań inżynierem przyjaźni”

listopad

RABARBAR

reż. M. de Cloe | Holandia 2014 | 70'

prelekcja: Pierwsza miłość.

grudzień

CAŁY ŚWIAT ROMY NOWOŚĆ!

reż. M. Kamp | Holandia, Niemcy 2019 | 89'

prelekcja: Między pokoleniami.

styczeń

ŻYCIE WEDŁUG NINO

reż. S. van Dusseldorp | Holandia 2014 | 77'

prelekcja: Warto rozmawiać.

luty

SUPA MODO

reż. L. Wainaina | Niemcy, Kenia 2018 | 73'

prelekcja: Siła i nadzieja w sytuacjach granicznych.

marzec

MIRAI NOWOŚĆ!

reż. M. Hosoda | Japonia 2018 | 98'

prelekcja: Praca nad sobą.

kwiecień

BLANKA

reż. K. Hasei | Francja, Japonia, Filipiny 2015 | 75'

prelekcja: Jak się tworzy rodzinę?

ŚWIAT FILMU

Obecność filmu w życiu młodych ludzi jest oczywistością. Filmy są wszędzie – w telewizji, w kinach, w internecie, w aplikacjach smartfonowych. Cykl „Świat filmu” umiejętnie łączy zagadnienia związane z historią tego medium z wiedzą o jego formie. W siedmiu odsłonach przedstawia najważniejsze elementy dzieła filmowego, które razem potrafią z niesamowitą siłą zawładnąć widzem, jego emocjami i przeżyciami. Jak to się dzieje, że oglądając film, płacemy, wzruszamy się, boimy, a czasem nawet złościmy? Kto i co za tym stoi? Kim są i czym zajmują się współtwórcy filmu: scenarzysta, reżyser, operator, kompozytor czy aktor? W jaki sposób wpływa na nas muzyka, specyficznie pokazany obraz? Szczególną uwagę zwrócono również na aspekt społeczny filmu oraz powody, dla których kręci się filmy – co takiego dają one widzom i twórcom. Uczestniczący w projekcjach uczniowie nabywają wprawy w analizowaniu tekstów kultury, co przyda im się na kolejnych etapach edukacji polonistycznej i estetycznej.

Należy podkreślić, że proponowane w cyklu filmy nie są tylko materiałem poglądowym do przedstawianego tematu spotkania. Są także, a może przede wszystkim, opowieściami, o których warto rozmawiać na lekcjach w szkole.

DZIĘKI CYKLOWI „ŚWIAT FILMU” UCZEŃ:

- DOSKONALI ROZUMIENIE SWOISTOŚCI TEKSTÓW KULTURY PRZYNALEŻNYCH DO FILMU, MUZYKI, SZTUK AUDIOWIZUALNYCH,
- INTERPRETUJE DZIEŁO FILMOWE JAKO STRUKTURĘ WIELOWYMIAROWĄ,
- WYODRĘBIA ELEMENTY DZIEŁA FILMOWEGO I TELEWIZYJNEGO (SCENARIUSZ, REŻYSERIĘ, UJĘCIE, GRĘ AKTORSKĄ, MUZYKĘ),
- WSKAZUJE CECHY CHARAKTERYSTYCZNE PRZEKAZÓW AUDIOWIZUALNYCH,
- WSKAZUJE PREZENTOWANE W FILMIE WARTOŚCI ORAZ WARTOŚCI WAŻNE DLA BOHATERA,
- ODNOSI TREŚCI TEKSTÓW KULTURY DO WŁASNEGO DOŚWIADCZENIA,
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ FILMOWYCH POSTACI,
- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚĆ ZNAJDOWANIA W FILMACH NAWIĄZAŃ DO TRADYCYJNYCH WĄTKÓW LITERACKICH I KULTUROWYCH,
- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚĆ OKREŚLANIA WARTOŚCI ESTETYCZNYCH POZNAWANYCH TEKSTÓW KULTURY.

KRZYSZTOF KASPRZYK – NAUCZYCIEL JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 43 W BYTOMIU; WSPÓŁTWÓRCA AUTORSKIEGO PROGRAMU EDUKACJI TEATRALNO-FILMOWEJ „TEOFIL” DLA KLAS GIMNAZJALNYCH ORAZ KLAS VII I VIII W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 47 W BYTOMIU; CZŁONEK GRUPY SUPERBELFRZY; CZŁONEK RADY DKF KAFE IN-NI RUDZIE ŚLĄSKIEJ.

październik

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: KINO NIEME

łączny czas: 84’

Kinematograf | reż. T. Bagiński | Polska 2009 | 12’

Wjazd pociągu na stację w La Ciotat | reż. A. Lumière,

L. Lumière | Francja 1896 | 1’

Niagara | USA 1912 | 1’

Podróż do krainy niemożliwości | reż. G. Méliès | Francja 1904 | 24’

Karmienie dziecka | reż. A. Lumière, L. Lumière | Francja 1895 | 1’

Młody Sherlock Holmes | reż. B. Keaton | USA 1924 | 44’

Polewacz polany | reż. A. Lumière, L. Lumière | Francja 1895 | 1’

prelekcja: Narodziny kina.

Zestaw filmów „Kino nieme” to prawdziwy wehikuł czasu! Młodzi widzowie przeniosą się do epoki pierwszych pokazów filmowych i przeżyją emocje sprzed 100 lat – dowiedzą się, jak rodziło się i kształtowało kino, zobaczą, jak wyglądały seanse i... duchy, odnajdą elementy łączące produkcje dawne i współczesne, uświadomią sobie, jak bardzo zmieniła się sztuka kinematografii. Początki kina są prawdziwie magiczne i ta niezwykłość jest głównym motywem prezentowanych obrazów.

WATKI Z PRELEKCJI

Okoliczności wynalezienia kinematografu i wyświetlenia pierwszego pokazu filmowego. Podstawowe informacje na temat początków kinematografii (filmy, nazwiska twórców). Konwencja kina nieme.

POJĘCIA KLUCZOWE

kinematograf, kino nieme, kamera, taśma filmowa, wynalazek, narodziny kina

SCENARIUSZ LEKCJI

„Historie opowiedziane bez słów. W kinie przed stu laty”

listopad

SYN WINNETOU

reż. A. Erkau | Niemcy 2015 | 90’

prelekcja: Muzyka w filmie.

grudzień

ZESTAW FILMÓW KRÓTKICH: FILMOWE KONWENCJE

łączny czas: 59’

prelekcja: Filmowe konwencje.

styczeń

STORM. OPOWIEŚĆ O ODWADZE

reż. D. Bots | Holandia 2017 | 100’

prelekcja: Scenografia i kostiumy w filmie.

luty

LABIRYNT

reż. D. Boswell | Belgia 2014 | 99’

prelekcja: Efekty specjalne w filmie.

marzec

JESTEM WILLIAM

reż. J. Elmer | Dania 2017 | 86’

prelekcja: Aktorstwo w filmie.

kwiecień

NIEZWYKŁE LATO Z TESS NOWOŚĆ!

reż. S. Wouterlood | Holandia, Niemcy 2019 | 82’

prelekcja: Narracja filmowa.

CYKLE DLA SP 7–8:

- Dojrzewanie w kinie
- Świat wartości

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA – SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- OPINIE PSYCHOLOGÓW,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA PODSTAWOWA 7–8

DOJRZEWANIE W KINIE

Obiektyw kamery skierowany na młodego bohatera. Kogo zobaczymy? Kogoś, kto pozwoli uczniom znaleźć wspólną tożsamość, doświadczać świata, akceptować ciekawość i niezależność? Co będzie niość ze sobą wizualny przekaz? Czy pomoże w konstruowaniu uniwersalnego sytemu wartości, w rozumieniu samego siebie i innych ludzi?

Cykl „Dojrzwanie w kinie” stawia na bohatera poszukującego, który przekracza granicę dziecko–dorosły. To trudne, ale zarazem fascynujące wyzwanie. Prezentowane obrazy stanowią źródło analogii do rzeczywistego świata nastolatków i pomagają zdefiniować oraz rozwiązać nurtujące ich problemy. Ekranowi rówieśnicy uczą się walczyć z własnymi lękami, chcą być odpowiedzialni, samodzielni, walczą o swoją autonomię. Udowadniają, że choć nie ma łatwej recepty na bólczki wieku dorastania, potrafią odnaleźć się w świecie dziecięcych fantazji i w rzeczywistości dorosłych.

Uczniowie biorący udział w projekcie poznają wielowymiarowy świat uniwersalnych wartości. Obcuja z postaciami, które tworząc piękne historie, otwierają pole do dyskusji na temat przyjaźni, miłości, rywalizacji, odmienności i nadziejach, jakie niesie współczesny świat.

DZIĘKI CYKLOWI „DOJRZEWANIE W KINIE” UCZEŃ:

- ROZWIJA ZDOLNOŚĆ DOSTRZEGANIA PRAWDY, DOBRA I PIĘKNA, ŻYWI SZACUNEK DLA INNEGO CZŁOWIEKA,
- ROZUMIE PRZEMIANY OKRESU DOJRZEWANIA,
- DOSTRZEGA UNIERSALNE WARTOŚCI I WIĄŻE JE Z POSTAWAMI SPOŁECZNYMI,
- STAJE SIĘ ŚWIADOMYM ODBIORCĄ KULTURY FILMOWEJ,
- WYRABIA I ROZWIJA ZDOLNOŚĆ ROZUMIENIA DZIEŁA FILMOWEGO,
- ROZWIJA UMIEJĘTNOŚĆ KRYTYCZNEGO MYŚLENIA, OCENY POSTAW I ZACHOWAŃ BOHATERÓW FILMOWYCH, CHARAKTERYZUJĄC ICH EMOCJE I UCZUCIA,
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ BOHATERÓW,
- INTERPRETUJĄC FILM, KORZYSTUJE KONTEKSTY SPOŁECZNE ORAZ ZNAJDUJE NAWIĄZANIA DO WĄTKÓW KULTUROWYCH I LITERACKICH,
- ĆWICZY UMIEJĘTNOŚĆ KOMUNIKOWANIA I UZASADNIA WYPowiedzi w oparciu o treść tekstu kultury,
- POTRAFI PRZYJĄĆ CUDZE POGŁĄDY I POLEMIZOWAĆ Z NIMI,
- PODEJMUJE PRÓBY ROZWIĄZANIA PRZEDSTAWIONEGO PROBLEMU,
- ROZWIJA POTRZEBĘ UCZESTNICZENIA W KULTURZE.

KINGA DOLATOWSKA — NAUCZYCIELKA EDUKACJI FILMOWEJ W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. STANISŁAWA STASZICA W POŁCZYNI-ZDRÓJU; LIDERKA FILMOTEKI SZKOLNEJ W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM; ABSOLWENTKA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH „STARTI” W WARSZAWSKIEJ SZKOLE FILMOWEJ; REALIZATORKA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW ZWIĄZANYCH Z EDUKACJĄ MEDIALNĄ I FILMOWĄ; LAUREATKA NAGRODY PISF W KATEGORII EDUKACJA MŁODEGO WIDZA (2014).

październik

OFFLINE

reż. F. Schnell | Niemcy 2016 | 91'

prelekcja: Świat realny i świat wirtualny.

Jan większość czasu spędza w świecie wirtualnej rzeczywistości, jako bohater internetowej gry Fenris. Tuż przed najważniejszą rozgrywką w organizowanym w sieci wielkim turnieju traci dostęp do gry i odkrywa, że ktoś zhakował i przejął jego konto. Jan postanawia dowiedzieć się, kim jest jego przeciwnik i spróbować odzyskać swoją cyfrową tożsamość. Wraz z Karo, która również została usunięta z gry, musi odnaleźć się w realnym świecie. Czy poradzi sobie z wyzwaniami nastoletniego życia offline? Czy zrozumie, że może być coś ważniejszego od pokonywania kolejnych poziomów?

NAGRODY

Nominacja w kategoriach *najlepszy film* i *najlepszy młody aktor*, Filmfestival Max Ophüls Preis, 2016

Nagroda w kategorii *najlepszy film młodzieżowy*,

Filmkunstfest Mecklenburg-Vorpommern, 2016

Nagroda w kategorii *najlepszy film fabularnego w kategorii 8+*,

Lucas – Internationales Festival für junge Filmfans, 2016

Nagroda w kategorii *najlepszy film młodzieżowy*,

Cinekid Festival, 2016

Nagroda w kategorii *najlepszy film fabulamy*, Cine a la Vista, 2016

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania powieści ukazujących życie i rozrywki nastolatków w XX wieku i porównania ich ze współczesnymi obyczajami.

WATKI Z PRELEKCJI

Transmedialny eksperyment połączenia w obrazie filmowym elementów fabularnych z elementami gry komputerowej. Komunikacja pośredniczona. Realne problemy w wirtualnym świecie – kradzież tożsamości. Rola przyjaźni, miłości, współpracy, celu w życiu nastolatków.

POJĘCIA KLUCZOWE

świat wirtualnych gier, tożsamość, cel, ryzyko, hacking, miłość, zespół, współpraca, upór, przygoda

SCENARIUSZ LEKCJI

„Granice gry. O znikającej tożsamości”

listopad

ŻAŁUJĘ!

reż. D. Schram | Holandia 2013 | 95'

prelekcja: Jak reagować na bullying?

grudzień

KRÓLOWIE LATA

reż. J. Vogt-Roberts | USA 2013 | 95'

prelekcja: Trudna droga do dorosłości.

styczeń

OLD BOYS NOWOŚĆ!

reż. T. MacDonald | Wielka Brytania, Szwecja 2018 | 90'

prelekcja: Świat rówieśników.

luty

BYŁA SOBIE DZIEWCZYŃKA

reż. M. Monheim | Niemcy 2014 | 104'

prelekcja: Konsekwencje naszych decyzji.

marzec

WALLAY

reż. B. Goldblat | Francja, Burkina Faso 2017 | 84'

prelekcja: Co to znaczy „być dojrzałym”?

kwiecień

ŻYCIE ANIMOWANE

reż. R. R. Williams | Francja, USA 2015 | 89'

prelekcja: Terapeutyczna rola filmu.

ŚWIAT WARTOŚCI

Cykl „Świat wartości” prezentuje zestaw siedmiu filmów. Obrazy, różnorodne zarówno pod względem tematycznym, jak i formalnym, łączy uniwersalny przekaz oraz skupienie na realnych problemach współczesności, zwłaszcza tych, które dotyczą młodych ludzi, takich jak kryzys rodziny, starzenie się społeczeństwa, dyskryminacja ze względu na płeć czy poglądy. Dzięki konfrontacji z sytuacją ekranowych bohaterów uczniowie mają szansę stać się prawdziwymi obywatelami świata, odnaleźć się w niełatwej rzeczywistości.

„Świat wartości” to atrakcyjna propozycja dla siódmo- i ósmoklasistów, która pozwala uczniom uświadomić sobie, że niezależnie od długości i szerokości geograficznej wszyscy potrzebujemy tego samego: akceptacji, miłości, umiejętności radzenia sobie z samotnością i cierpieniem. Wybrane filmy można wykorzystać w korelacji z takimi przedmiotami jak: język polski, wiedza o społeczeństwie, historia, muzyka czy wychowanie do życia w rodzinie, a także podczas godzin wychowawczych.

DZIĘKI CYKLOWI „ŚWIAT WARTOŚCI” UCZEŃ:

- STAJE SIĘ ŚWIADOMYM ODBIORCĄ KULTURY FILMOWEJ,
- ROZWIJA UMIEJĘTNOŚĆ KRYTYCZNEGO MYŚLENIA, OCENY POSTAW I ZACHOWAŃ BOHATERÓW FILMOWYCH, OPISUJE ICH EMOCJE I UCZUCIA,
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ BOHATERÓW,
- DOSTRZEGA UNIWERSALNE WARTOŚCI,
- ROZUMIE PRZEMIANY OKRESU DOJRZEWANIA,
- FORMUŁUJE SĄDY W SPRAWACH WYBRANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA,
- PRZEDSTAWIA ROLĘ AUTORYTETÓW W ŻYCIU CZŁOWIEKA,
- ROZUMIE ZASADY KOMUNIKACJI WERBALNEJ I NIEWERBALNEJ ORAZ JEJ ZNACZENIE W RELACJACH INTERPERSONALNYCH,
- POTRAFI PRZYJĄĆ ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA MANIFESTOWANE REAKCJE I SŁOWA,
- CHARAKTERYZUJE POLITYKĘ NIEMIEC NA TERENACH OKUPOWANEJ EUROPY, ZWŁASZCZA ZAGŁADĘ ŻYDÓW.

IZABELA WYPPICH — NAUCZYCIELKA PLASTYKI, ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH, HISTORII I WIEDZY O KULTURZE W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 1 W RUDZIE ŚLĄSKIEJ; WSPÓŁORGANIZATORKA DKF KAFE IN-NI; CZŁONKINI GRUPY SUPERBELFRZY RP.

październik

CHŁOPIEC I ŚWIAT

reż. A. Abreu | Brazylia 2013 | 80'

prelekcja: Konsumpcjonizm.

Cuca mieszka z rodzicami z dala od miasta. Pewnego dnia jego tata opuszcza wioskę w poszukiwaniu pracy. Chłopiec podąża za nim, odkrywając po drodze zupełnie inny świat, zdominowany przez maszyny, obcych ludzi, dziwne istoty oraz dyszące parą i spalinami wielkie miasta.

Film próbuje stworzyć wielowymiarową definicję miłości dziecka do rodzica, ukazać prawdę o dorastaniu i społecznych nierównościach, a także o tym, jak silnie świat przemysłu i cywilizacji wpływa na zafatyzowanie relacji międzyludzkich. Niezwykła brazylijska animacja pełna jest zagadkowych obrazów, które tworzy podświadomość bohatera w kontakcie z nieznanym. Łącząc wiele technik artystycznych, udowadnia, że można stworzyć pozbawiony dialogów film, którego akcja utrzyma nas w napięciu do ostatniej minuty.

NAGRODY

Annie w kategorii *najlepszy niezależny film animowany*, Międzynarodowe Stowarzyszenie Twórców Filmu Animowanego, 2016
Nominacja do Oscara w kategorii *najlepszy długometrażowy film animowany*, 2016

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania powieści, w której występują wątek podróży lub motyw podróży jako metafory (np. A. de Saint-Exupéry, *Mały Książę*).

WĄTKI Z PRELEKCJI

Konsumpcjonizm jako współczesne zagrożenie. Czy animacja to zawsze bajka? Czego spodziewamy się po filmie bez dialogów? Dwa filmowe światy: natury i cywilizacji. Filmowa podróż jako metafora.

POJĘCIA KLUCZOWE

natura, cywilizacja, symbol, metafora, animacja, konsumpcjonizm

SCENARIUSZ LEKCJI

„Podróż może oznaczać tak wiele”

listopad

LEK NA CAŁE ZŁO

reż. T. Schram | Holandia 2014 | 98'

prelekcja: Dorastanie.

grudzień

OPERACJA HIP-HOP

reż. B. Evans | Nowa Zelandia 2014 | 93'

prelekcja: Przełamywanie stereotypów.

styczeń

NOWY

reż. R. Rosenberg | Francja 2015 | 81'

prelekcja: Akceptacja.

luty

POWRÓT DO BRUNDIBÁRA

reż. D. Wolfsperger | Niemcy, Czechy 2014 | 88'

prelekcja: Trudna przeszłość.

marzec

MISS IMPOSSIBLE

reż. E. Deleuze | Francja 2016 | 90'

prelekcja: Jak być sobą?

kwiecień

4. PIĘTRO

reż. A. Mercero | Hiszpania 2003 | 101'

prelekcja: Radość i cierpienie.

CYKLE DLA SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ:

- Kino polskie
- Wielokulturowość w filmie
- Trudne tematy
- Analiza filmu
- Filmowa historia Polski
- Między tekstami kultury

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych,
- powiązanie z podstawą programową,
- przykład, jak pracujemy z filmem,
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

NA WWW.NHEF.PL DOSTĘPNE SĄ:

- SZCZEGÓŁOWY OPIS KAŻDEGO FILMU,
- WĄTKI Z PRELEKCJI DO KAŻDEGO TYTUŁU,
- MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DO POBRANIA — SCENARIUSZE LEKCJI, KARTY PRACY, PROPOZYCJE TEMATÓW DO DYSKUSJI,
- FILM JAKO KONTEKST — PROPOZYCJE WYKORZYSTANIA FILMU PRZY OMAWIANIU INNYCH TEKSTÓW KULTURY,
- LISTA MIAST, W KTÓRYCH REALIZOWANE SĄ POSZCZEGÓLNE CYKLE,
- DATY SPOTKAŃ W TWOIM KINIE.

SZKOŁA
PONADPODSTAWOWA

KINO POLSKIE

Cykl „Kino polskie” prezentuje najciekawsze produkcje z ostatnich lat, choć zawiera też przykład klasyki. Sprawdzi się jako materiał do zajęć poświęconych rodzimej kinematografii czy – szerzej – kulturze, a także jako źródło kontekstów dla omawianej literatury. Zestaw daje szansę przeanalizowania różnych form i gatunków filmowych, umożliwia przedstawienie złożoności jednostkowych postaw i wyborów. Proponowane fabuły i dokument, niejednolite pod względem formalnym i tematycznym, są dobrym pretekstem do rozważań dotyczących współczesnych problemów społecznych i psychologicznych, stwarzając okazję do dyskusji na takie tematy jak: godność, człowieczeństwo, wolność, dojrzwienie oraz przyjaźń. Pozwół też poruszać ważne wychowawczo kwestie – depresji czy uzależnień.

Filmy pochodzące z tego cyklu przybliżają społeczne i polityczne aspekty polskiej rzeczywistości (od lat 70. do współczesności) i ich oddziaływanie zarówno na jednostkę, jak i zbiorowość. Mogą być zatem przydatne nie tylko wychowawcom, nauczycielom języka polskiego i wiedzy o kulturze, ale także WOS-u, HiS-u i historii. Ponieważ bohaterami wielu filmów cyklu są ludzie młodzi, czyni to ich historii bliskimi uczniom, co jest nie bez znaczenia w dyskusji wokół prezentowanych problemów i postaw.

DZIĘKI CYKLOWI „KINO POLSKIE” UCZEŃ:

- KONFRONTUJE TEKST LITERACKI Z INNYMI TEKSTAMI KULTURY, NP. FORMAMI PLASTYCZNYMI, TEATRALNYMI, FILMOWYMI,
- DOSTRZEGA OBECNE W TEKSTACH KULTURY UNIWERSALNE WARTOŚCI I NORMY SPOŁECZNE, A TAKŻE KONFLIKTY WARTOŚCI (NP. RÓWNOŚCI I WOLNOŚCI, SPRAWIEDLIWOŚCI I MIŁOSIERDZIA) ORAZ ROZUMIE ŹRÓDŁA TYCH KONFLIKTÓW,
- ODCZYTUJE TREŚCI ALEGORYCZNE I SYMBOLICZNE UTWORU ORAZ ROZPOZNAJE SPOSOBY KREOWANIA ŚWIATA PRZEDSTAWIONEGO I BOHATERA (NARRACJA, FABUŁA, SYTUACJA LIRYCZNA, AKCJA),
- POZNAJE WYBRANE FILMY Z TWÓRCZOŚCI POLSKICH REŻYSERÓW,
- KSZTAŁTUJE DOJRZAŁOŚĆ INTELEKTUALNĄ, EMOCJONALNĄ, MORALNĄ,
- ODBIERA, ANALIZUJE, INTERPRETUJE RÓŻNE TEKSTY KULTURY,
- ŚWIADOMIE ODBIERA TEKSTY KULTURY NA RÓŻNYCH POZIOMACH – DOSŁOWNYM, METAFORYCZNYM, SYMBOLICZNYM.

JOLANTA MANTHEY – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I EDUKACJI FILMOWEJ W I LO IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W GDAŃSKU; AUTORKA PODRĘCZNIKA I PUBLIKACJI POMOCNICZYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH; EGZAMINATORKA MATURALNA; LOKALNA LIDERKA FILMOTEKI SZKOLNEJ.

październik

NAJLEPSZY

reż. Ł. Palkowski | Polska 2017 | 110’

prelekcja: Walka z uzależnieniem.

Opowieść zainspirowała autentyczna historia Jerzego Górskiego, triathlonisty, zwycięzcy prestiżowych morderczych zawodów Double Ironman w 1990 roku. Nie jest to jednak film biograficzny w ścisłym znaczeniu, celem twórców nie było tu przedstawienie postaci wybitnego sportowca, ale ukazanie potężnej siły tkwiącej nawet w, zdawałoby się, całkowicie przegranym, skończonym człowieku. Bohatera poznajemy jako zbuntowanego nastolatka kontestującego beznadziejną rzeczywistość lat 70. z charakterystyczną dla wieku beztroską. Eksperymenty z narkotykami dość szybko prowadzą do uzależnienia i Jurka, i jego dziewczyny, i jego przyjaciół. Wielu z nich przegrą z nałogiem, ale Jurek znajdzie w sobie siłę nie tylko, by wyjść z uzależnienia, lecz także osiągnąć prawdziwy sukces.

NAGRODY

Nagrody w kategorii *scenografia* i *debiut aktorski* (Kamila Kamińska), Festiwal Polskich Filmów Fabularnych, 2017
Złoty Anioł, Toruń Toffest, 2017
Nagrody publiczności: FPFF, Toruń Toffest, Festiwal Polskiego Filmu w Ameryce, Festival Kinopolska, 2017

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania powieści, w której występują motywy buntu, walki człowieka z własnymi słabościami.

WATKI Z PRELEKCJI

Uzależnienie jako problem. Walka z uzależnieniem. Autodestrukcyjna forma buntu. Monar i jego twórca.

POJĘCIA KLUCZOWE

uzależnienie, bunt, pokonywanie słabości, pokora, sukces

SCENARIUSZ LEKCJI

„Siła i pokora jako narzędzia walki o godność i człowieczeństwo – rozważania na podstawie filmu Łukasza Palkowskiego i innych tekstów kultury”

listopad

WSPOMNIENIE LATA NOWOŚĆ!

reż. A. Guziński | Polska 2016 | 87’

prelekcja: Świat dorostych.

grudzień

53 WOJNY NOWOŚĆ!

reż. E. Bukowska | Polska 2018 | 82’

prelekcja: Depresja.

styczeń

WILKOŁAK NOWOŚĆ!

reż. A. Panek | Polska 2018 | 88’

prelekcja: Przepracowanie traumy.

luty

KRÓLIK PO BERLIŃSKU

reż. B. Konopka | Polska, Niemcy 2009 | 52’

prelekcja: Różne sposoby opowiadania o historii.

marzec

AMATOR

reż. K. Kieślowski | Polska 1979 | 117’

prelekcja: Kino i moralność.

kwiecień

WSZYSTKO, CO KOCHAM

reż. J. Borcuch | Polska 2009 | 91’

prelekcja: Dojrzwienie jako temat filmowy.

WIELO- KULTUROWOŚĆ W FILMIE

Filmy prezentowane w cyklu „Wielokulturowość w filmie” przeznaczone są dla uczniów, którzy interesują się różnymi aspektami istnienia we współczesnym świecie. Mogą być punktem wyjścia do rozmów o swojskości i obcości w kulturze, o budowaniu wspólnoty i akceptowaniu odmienności etnicznej czy kulturowej, o asymilacji i poszanowaniu prawa do poszukiwania miejsca do godnego życia.

Cykl uatrakcyjni realizację treści programowych na zajęciach przedmiotowych z wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego czy historii. Także tematyka lekcji wychowawczych obejmuje omawianie bieżących tematów, reagowanie na to, co dzieje się w mediach, zwracanie uwagi na poglądy i zachowania ksenofobiczne, kształtowanie postaw tolerancji i akceptacji dla wszelkiego rodzaju odmienności, często mających podłoże narodowo-etniczne czy religijne. Uczniowie, żyjący w świecie otwartych granic i rynku pracy, powinni rozumieć, że oni kiedyś będą mogli wybrać swoje miejsce, a inni (reprezentujący różne kultury i wyznania) też mają prawo żyć i funkcjonować w kraju, który nie jest ich krajem urodzenia.

Zestawione w tym cyklu filmy pokazują, w jaki sposób religia i kultura kształtują życie mieszkańców różnych kontynentów; jak te aspekty wpływały i wpływają na relacje międzyludzkie; jak bardzo różnorodny jest świat, w którym żyjemy.

DZIĘKI CYKLOWI „WIELOKULTUROWOŚĆ W FILMIE” UCZNIOWIE:

- ROZWIJAJĄ KOMPETENCJE ZWIĄZANE Z INTELIGENCJĄ SPOŁECZNĄ I EMOCJONALNĄ,
- POZNAJĄ WAŻNE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU POLITOLOGII, SOCJOLOGII I KULTUROZNAWSTWA,
- ROZWIJAJĄ WRAŻLIWOŚĆ SPOŁECZNĄ, MORALNĄ I ESTETYCZNĄ,
- KSZTAŁTUJĄ POSTAWY TOLERANCJI WOBEC RÓŻNYCH KULTUR I RELIGII,
- DOSKONAŁĄ UMIEJĘTNOŚCI WYRAŻANIA WŁASNYCH SĄDÓW, ARGUMENTACJI ORAZ UDZIAŁU W DYSKUSJI.

ELŻBIETA PIOTROWICZ – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I EDUKACJI FILMOZNAWCZEJ W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W GLIWICACH; AUTORKA SCENARIUSZY LEKCJI Z ZAKRESU EDUKACJI FILMOWEJ; WSPÓŁPRACUJE Z CENTRALNYM GABINETEM EDUKACJI FILMOWEJ W ŁODZI I KINEM STUDYJNYM AMOK W GLIWICACH; CZŁONEK RADY PROGRAMOWEJ DKF KAFE IN-NI W RUDZIE ŚLĄSKIEJ.

październik

KAFARNAUM NOWOŚĆ!

reż. N. Labaki | Liban, USA 2018 | 120'

prelekcja: Emigracja zarobkowa i polityczna.

W zaniedbanej części Bejrutu nastoletni Zain pozywa rodziców za to, że się urodził. Siedząc w więzieniu (jest skazany na pięć lat), rozumiał, że musi zaprotestować. Główny bohater pochodzi z wielodzietnej rodziny; nie jest pewien, ile ma lat, ale jest świadom, czego chce w swoim życiu. W kolejnych retrospekcjach poznajemy motywację jego decyzji. Oglądamy świat i ludzi jego oczami, widzimy dorosłych i dzieci, biedę, wykluczenie, wyzysk, ale i miłość, odpowiedzialność, poświęcenie...

NAGRODY

Prix du Jury i Prix du Jury (Écuménique, MFF Cannes, 2018
Nagroda w kategorii *najlepszy aktor* (Zain Al Raffe) i nagroda Youth Jury, International Antalya Film Festival, 2018
Nominacje do prestiżowych nagród, m.in. Oskar, BAFTA, Złoty Glob, Cezar

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania tekstów literackich portretujących postacie dziecięce w nowelistyce pozytywistycznej (np. M. Konopnicka, *Nasza szkapka*, B. Prus, *Antek*, H. Sienkiewicz, *Jamioł*).

WATKI Z PRELEKCJI

Emigracja zarobkowa i polityczna. Powody wykluczenia ze społeczeństwa, bieda i wyzysk. Przyczyny migracji ludności. Obrazy relacji międzyludzkich – dzieci i dorośli, przedstawiciele różnych narodowości, religii i klas. Kulturowe aspekty funkcjonowania społeczności. Kategorie dojrzałości, odpowiedzialności, praw i obowiązków.

POJĘCIA KLUCZOWE

emigracja zarobkowa i polityczna, wykluczenie, bieda, odpowiedzialność, dzieciństwo, dorosłość, dojrzałość, rodzina

SCENARIUSZ LEKCJI

„Prawo do godnego życia. Losy nielegalnych imigrantów, wyzyskiwanych dzieci i ludzi wykluczonych przez biedę – o bohaterach filmu *Kafarnaum*”

listopad

ZESTAW: OBCOKRAJOWCY W POLSCE (60 KIŁO NICZEGO, OBCY NA MOJEJ KANAPIE, MAŁY PALEC)

łączy czas: 104'

prelekcja: Polska i Polacy oczami obcokrajowców.

grudzień

COMBAT GIRLS. KREW I HONOR

reż. D. F. Wnendt | Niemcy 2011 | 103'

prelekcja: Przetłumaczenie uprzedzeń.

styczeń

KLASA

reż. L. Cantet | Francja 2008 | 128'

prelekcja: Społeczeństwo wielokulturowe.

luty

SÓL ZIEMI

reż. J. R. Salgado, W. Wenders | Brazylia, Francja, Niemcy 2014 | 110'

prelekcja: Ofiary wojen i uchodźcy.

marzec

MUSTANG

reż. D. G. Ergüven | Francja, Niemcy, Turcja, Katar 2015 | 97'

prelekcja: Kobiety w kraju islamu.

kwiecień

NIE JESTEM CZAROWNICĄ NOWOŚĆ!

reż. R. Nyoni | Francja, Wielka Brytania 2017 | 90'

prelekcja: Kultura i religia Afryki.

TRUDNE TEMATY

Współczesny świat jest niełatwy, a równie skomplikowane są międzyludzkie relacje. Jednak zmagania młodego człowieka z codziennymi problemami stanowią miarę jego człowieczeństwa. Nic co ludzkie nie jest mu obce, a różne postawy i próby mierzenia się z trudnymi tematami to odkrywanie prawdy o świecie, o innych i o sobie.

Filmowe historie w cyklu „Trudne tematy” zachęcają do stawiania niewygodnych pytań, rozważań nad rozwiązaniami i poszukiwania odpowiedzi albo chociaż wskazówek. Bo przecież człowiek to tajemnica, a spotkania w kinie pozwalają dotknąć problemów, mierzyć się z dylematami etycznymi postaci ekranowych, poczuć i przeżywać nieprawdopodobne sytuacje.

Filmy można powiązać z realizacją podstawy programowej języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie (w oparciu o konteksty literacko-kulturowe, społeczne i historyczne) oraz wykorzystać podczas lekcji wychowawczych. W poprojekcyjnych dyskusjach uczniowie będą uczyć się myślenia krytycznego, odwoływać się do systemu wartości, nazywać problemy, kształtować swoje poglądy i wyrażać emocje. Być może niektórzy z nich doświadczą swego rodzaju przebudzenia umysłu, poczuć się gotowi badać samych siebie.

DZIĘKI CYKLOWI „TRUDNE TEMATY” UCZEŃ:

- ZDOBYWA UMIEJĘTNOŚCI FORMUŁOWANIA SAMODZIELNYCH I PRZEMYŚLANYCH OPINII, UZASADNIANIA WŁASNYCH I CUDZYCH SĄDÓW W PROCESIE DIALOGU WE WSPÓLNOCIE DOCIEKAJĄCEJ,
- ROZWIJA WRAŻLIWOŚĆ SPOŁECZNĄ, MORAŁNĄ I ESTETYCZNĄ,
- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚCI MYŚLOWO-JĘZYKOWE, TAKIE JAK FORMUŁOWANIE PYTAŃ I PROBLEMÓW, UZASADNIANIE, WYJAŚNIANIE, WNIOSKOWANIE, POSŁUGIWANIE SIĘ PRZYKŁADAMI,
- WZBUDZA W SOBIE PASJĘ POZNAWANIA ŚWIATA,
- PREZENTUJE WŁASNE PRZEŻYCIA WYNIKAJĄCE Z KONTAKTU Z DZIEŁEM SZTUKI,
- DOSTRZEGA OBECNE W FILMACH I INNYCH TEKSTACH KULTURY UNIWERSALNE NORMY I KONFLIKTY WARTOŚCI,
- DOSTRZEGA W ŚWIECIE KONFLIKTY WARTOŚCI (NP. RÓWNOŚCI I WOLNOŚCI, SPRAWIEDLIWOŚCI) ORAZ ROZUMIE ŹRÓDŁA TYCH KONFLIKTÓW.

DR JOLANTA WRÓBLEWSKA — NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I AUTORKA PROGRAMU KLASY MEDIALNEJ W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM NR 1 WE WROCŁAWIU; MENTORKA W KURSACH CEO; AUTORKA SCENARIUSZY LEKCJI Z ZAKRESU EDUKACJI FILMOWEJ I MEDIALNEJ; SEKRETARZ WROCŁAWSKIEGO ODDZIAŁU TOWARZYSTWA BADAŃ NAD FILMEM I MEDIAMI.

październik KOMUNIA

reż. A. Zamecka | Polska 2016 | 73’
prelekcja: Trudy dojrzewania.

Życiowa sytuacja zmusza 14-letnią Olę do przyjęcia roli głowy rodziny. Opiekuje się ojcem z problemem alkoholowym i bratem ze spektrum autyzmu, którego przygotowuje do pierwszej komunii świętej. Jest to okazja do zorganizowania rodzinnej uroczystości, służącej jako pretekst do powrotu matki i odbudowania rodzinnych więzi. Nastolatka mierzy się z trudnym wyzwaniem i bierze na siebie ogromną odpowiedzialność. Każda chwila wymaga od niej wytrwałości i wielu wyrzeczeń. Dziewczyna z determinacją dąży do celu.

NAGRODY

Orzeł w kategorii *najlepszy film dokumentalny*,
Polskie Nagrody Filmowe, 2016
Tytuł najlepszego filmu dokumentalnego,
Warszawski Festiwal Filmowy, 2016
Grand Prix, Festiwal Mediów Człowiek w Zagrożeniu, 2016
Nagroda Tygodnia Krytyki, MFF w Locarno, 2016
Prix Arte w kategorii *najlepszy europejski film dokumentalny*,
Europejska Akademia Filmowa, 2017
Brama Wolności, Gdańsk DocFilm Festival, 2017
Nagroda w kategorii *najlepszy film dokumentalny*,
London Film Festival 2017

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania tekstów literackich, w których występuje motyw dojrzewania (np. mit o Dedalu i Ikarze, S. Słowacki, *Kordian*, W. Gombrowicz, *Ferdydurke*).

WĄTKI Z PRELEKCJI

Mierzenie się z trudami życia. Czy cierpienie uszlachetnia?
Determinacja sposobem na osiągnięcie celu. Specyfika współczesnego filmu dokumentalnego.

POJĘCIA KLUCZOWE

dojrzewanie, autyzm, rodzina, determinacja, film dokumentalny

SCENARIUSZ LEKCJI

„Co to znaczy być dorosłym/dojrzałym?”

listopad
GREEN BOOK **NOWOŚĆ!**
reż. P. Farrelly | USA 2018 | 130’
prelekcja: Tolerancja.

grudzień
AMY
reż. A. Kapadia | USA, Wielka Brytania 2015 | 127’
prelekcja: Blaski i cienie sławy.

styczeń
ZJAZD ABSOLWENTÓW
reż. A. Odell | Szwecja 2013 | 88’
prelekcja: Świat rówieśników.

luty
CAŁY TEN CUKIER
reż. D. Rameau | Australia 2014 | 90’
prelekcja: Manipulacja.

marzec
LATO 1993
reż. C. Simón | Hiszpania 2017 | 96’
prelekcja: Żałoba i strata.

kwiecień
CÓRKA TRENERA **NOWOŚĆ!**
reż. Ł. Grzegorzek | Polska 2018 | 93’
prelekcja: Między pokoleniami.

ANALIZA FILMU

Cykl „Analiza filmu” wymaga od uczniów teoretycznego przygotowania dotyczącego funkcjonalnej interpretacji tekstu kultury. Siedem tytułów umożliwi dyskurs w wielu kontekstach – w zakresie poetyki, estetyki, problematyki, koincydencji filmu i literatury. Wśród propozycji znalazły się wyjątkowe tytuły kinematografii polskiej i światowej, które są pretekstem do refleksji, rozważań nad różnymi aspektami aktywności człowieka oraz stanowią istotny przekaz pod względem znaczeniowym i formalnym.

Ogromny potencjał wskazanych audiowizualnych tekstów kultury stanowi gotowy materiał do pracy przy przygotowaniu do ustnego i pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego. Procedury egzaminacyjne wymagają podania własnych, także pozaliterackich przykładów kontekstów, które umożliwią szczegółową analizę problemu zawartego w poleceniu. Zaproponowany wybór filmów może znacząco rozszerzyć perspektywę odbioru tekstów kultury.

DZIĘKI CYKLOWI „ANALIZA FILMU” UCZEŃ:

- ROZUMIE TEKSTY O SKOMPLIKOWANEJ BUDOWIE, DOSTRZEGA SENSY ZAWARTE W STRUKTURZE GŁĘBOKIEJ TEKSTU,
- W INTERPRETACJI TEKSTÓW KULTURY WYKORZYSTUJE WIEDZĘ O KONTEKSTACH,
- DOSKONALI UMIEJĘTNOŚCI ŚWIADOMEGO ODBIORU TEKSTU KULTURY NA RÓŻNYCH POZIOMACH: DOSŁOWNYM, METAFORYCZNYM, SYMBOLICZNYM I AKSJOLOGICZNYM,
- WSKAZUJE ZWIĄZKI MIĘDZY RÓŻNYMI ASPEKTAMI UTWORU (ESTETYCZNYM, ETYCZNYM, POZNAWCZYM),
- OKREŚLA MOTYWY, SYMBOLE I ŚRODKI FILMOWE,
- OKREŚLA PROBLEMATYKĘ UTWORU,
- ANALIZUJE SCENY Z FILMU POD KĄTEM TEMATU,
- PREZENTUJE WŁASNE PRZEŻYCIA WYNIKAJĄCE Z KONTAKTU Z TEKSTEM AUDIOWIZUALNYM.

KATARZYNA WŁODKOWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I EDUKACJI MEDIALNEJ W ZESPOLE SZKÓŁ IM. STANISŁAWA STASZICA W PILE; TWÓRCA AUTORSKIEGO PROGRAMU EDUKACJI MEDIALNEJ; PREZES STOWARZYSZENIA FACE TO FACE WITH THE WORLD; KOORDYNATORKA OGÓLNOPOLSKICH I MIĘDZYNARODOWYCH PROJEKTÓW EDUKACYJNO-HUMANITARNYCH; CZŁONKINI GRUPY SUPERBELFRZY RP.

październik TWÓJ VINCENT

reż. D. Kobiela, H. Welchman | Polska, Wielka Brytania 2017 | 95’
analiza: Innowacja formy.

Do Auvers – małej miejscowości pod Paryżem – przybywa Armand Roulin. Przywozi list Vincenta van Gogha do jego brata, Theo. Spotykając się z osobami, które miały okazję śledzić ostatnie dni życia wielkiego artysty, Armand stopniowo odkrywa prawdę o jego tragicznej śmierci.

Niemal kryminalna fabuła filmu, koncentrująca się na chorobie malarza, jego samotności, problemach finansowych oraz relacjach z bratem i doktorem Gachetem, jest służebna wobec wizualnej warstwy produkcji. Tworzy ją animacja odwołująca się do charakterystycznej techniki malarskiej van Gogha. To nowy wymiar obcowania z rewolucyjną wówczas sztuką. Czarno-białe kadry „klasycznej” animacji wprowadzają retrospekcje i stanowią kontrapunkt dla dynamicznych, niezwykle kolorowych obrazów w pozostałej części filmu.

NAGRODY

Nagroda w kategorii *najlepszy film animowany*, Europejska Nagroda Filmowa, 2017
Nominacje do BAFTA, Annie, Złotego Globu (2017) i Oscara (2018)

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania nowych kierunków w sztuce modernizmu, klasycznych i nowych technik animacji, tajemnic aktu twórczego lub porównywaniu filmów inspirowanych malarstwem (np. L. Majewski, *Młyn i krzyż*, P. Greenaway, *Nocna straż*, G. Deutsch, *Shirley – wizje rzeczywistości*).

WATKI Z PRELEKCJI

Życie i twórczość van Gogha. Techniczne aspekty produkcji filmu *Twój Vincent*. Rodzaje animacji. Najwybitniejsze przykłady filmów animowanych. Polska szkoła animacji.

POJĘCIA KLUCZOWE

malarstwo postimpresjonistów, animacja filmowa, Vincent van Gogh, narracja w filmie

SCENARIUSZ LEKCJI

„O inspiracjach i roli środków artystycznego wyrazu w wypowiedzi artysty malarza na podstawie filmu *Twój Vincent*”

listopad SYN SZAWŁA

reż. L. Nemes | Węgry 2015 | 107’
analiza: Narracja w filmie.

grudzień DZIENNIK Z PODRÓŻY

reż. P. Stasik | Polska 2013 | 52’
analiza: Oblicza dokumentu.

styczeń CONTROL

reż. A. Corbijn | USA, Japonia, W. Brytania, Australia 2007 | 121’
analiza: Demitologizacja ikony.

luty SLOW WEST

reż. J. Maclean | Nowa Zelandia, Wielka Brytania 2015 | 84’
analiza: Kino gatunków.

marzec POKOT

reż. A. Holland | Czechy, Niemcy, Polska, Szwecja, Słowacja 2017 | 128’
analiza: Związki filmu i literatury.

kwiecień IDA

reż. P. Pawlikowski | Polska, Dania 2013 | 82’
analiza: Warsztat badawczy widza.

FILMOWA HISTORIA POLSKI

NOWOŚĆ!

Pamięć o przeszłości, szczególnie tej trudnej, to jeden z głównych obowiązków, jakie na wolne społeczeństwo nakładają czasy pokoju. W ciągu ostatnich 250 lat Polacy doświadczali różnych przeciwności losu. Czasy rozbiorów, nieudane powstania przeciw zaborcom, udział w dwóch krwawych wojnach światowych oraz zniewolenie przez dwa zbrodnicze totalitaryzmy wywołały nieodwracalne skutki i stały się podstawą dla współczesnego postrzegania przeszłości. Jedną z naczelnych zasad polskiej edukacji historycznej, wpisanych w podstawę programową nauczania w szkole ponadpodstawowej, pozostaje „rozwijanie myślenia historycznego oraz wrażliwości moralnej i estetycznej” uczniów.

Cykl „Filmowa historia Polski” wychodzi naprzeciw temu postulatowi i poprzez dobór interesujących, wartościowych i uwrażliwiających na postrzeganie przeszłości obrazów historycznych może stanowić doskonałe uzupełnienie lekcji historii w szkole ponadpodstawowej, a także lekcji języka polskiego, podczas których konteksty historycznie stanowią nieodzowny element interpretacji tekstu literackiego.

DZIĘKI CYKLOWI „FILMOWA HISTORIA POLSKI” UCZEŃ:

- NABIERA WIEDZY O SKOMPLIKOWANEJ HISTORII POLSKI OSTATNICH DWÓCH STULECI,
- POZNAJE RÓŻNE SPOSOBY EKRANOWEGO OPISU HISTORII,
- POTRAFI ZAJĄĆ STANOWISKO WOBEC RACJI POLITYCZNYCH PRZEDSTAWIONYCH W FILMACH,
- ROZPOZNAJE I INTERPRETUJE WARTOŚCI ETYCZNE WPISANE W PRZEKAZ DZIEŁA FILMOWEGO,
- POZNAJE METODY KRYTYCZNEGO ODBIORU, ANALIZY I INTERPRETACJI TEKSTU KULTURY,
- KONFRONTUJE WŁASNE DOŚWIADCZENIA Z SYTUACJĄ BOHATERÓW,
- DOSKONALI MYŚLENIE KONKRETNE ORAZ ABSTRAKCYJNE,
- POSZERZA ROZUMIENIE POJĘĆ ETYCZNYCH I WARTOŚCI POŻĄDANYCH W SPOŁECZEŃSTWIE.

DR PIOTR KURPIEWSKI – HISTORYK I FILMOZNAWCA; PRACOWNIK NAUKOWY KATEDRY WIEDZY O FILMIE I KULTURZE AUDIOWIZUALNEJ NA WYDZIALE FILOLOGICZNYM UG; AUTOR KSIĄŻKI *HISTORIA NA EKRANIE POLSKI LUDOWEJ* (2017).

październik

SZWADRON

reż. J. Machulski | Polska 1992 | 97’

prelekcja: Powstania narodowe.

Młody rosyjski baron Jeremin zaciąga się do wojska, by udowodnić swą męskość kobiecie, która odrzuciła jego zaloty. Trafia do oddziału, którego zadaniem jest stłumienie powstania styczniowego toczącego się na ziemiach polskich. Szwadronem dowodzi brutalny rotmistrz Dobrowolski, Polak z pochodzenia – Rosjanin z wyboru. W trakcie rocznego pobytu w wojsku Jeremin na własne oczy przekonuje się, że bierze udział w krwawej pacyfikacji, a racja leży po stronie zwyciężonych. Wojenną codziennością pozostają egzekucje, szerzenie terroru wśród niewinnych ludzi oraz niszczenie kolejnych wsi. Ostatecznie, wojskowym autorytetem dla młodego Rosjanina staje się pojmany pułkownik Markowski – niezłomny żołnierz, człowiek honoru.

NAGRODY

Nagroda w kategorii *najlepsza drugoplanowa rola męska* (Janusz Gajos), Festiwal Polskich Filmów Fabularnych, 1992
Nagroda Prezydenta Miasta Gdyni (Juliusz Machulski), Festiwal Polskich Filmów Fabularnych, 1992

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania tekstów literackich o tematyce powstańczej (np. S. Żeromski, *Wierna rzeka*) lub zajęć poświęconych kulturze wizualnej (np. malarstwo A. Grottgera) i audiowizualnej (filmy poświęcone powstaniom narodowym).

WĄTKI Z PRELEKCJI

Charakterystyka powstań narodowych z perspektywy historycznej i kulturowej. Najważniejsze polskie zrywy niepodległościowe. Kontekst powstania styczniowego. Teksty kultury odwołujące się do zrywów niepodległościowych w sposób pośredni i bezpośredni.

POJĘCIA KLUCZOWE

powstanie, konspiracja, państwo podziemne, represje

SCENARIUSZ LEKCJI

„Poszli nasi w bój bez broni. Powstanie styczniowe jako temat filmu fabularnego”

„Obraz powstania styczniowego w różnych tekstach kultury”

listopad

WIZJA LOKALNA 1901

reż. F. Bajon | Polska 1981 | 86’

prelekcja: W nierównej walce z zaborcami.

grudzień

KAMERDYNER

reż. F. Bajon | Polska 2018 | 141’

prelekcja: Dwudziestolecie międzywojenne i II Rzeczpospolita.

styczeń

SPRAWIEDLIWY

reż. M. Szczerbic | Polska 2015 | 94’

prelekcja: Holocaust w latach II wojny światowej.

luty

UŁASKAWIENIE

reż. J. J. Kolski | Polska, Czechy 2018 | 100’

prelekcja: II wojna światowa i jej skutki.

marzec

JACK STRONG

reż. W. Pasikowski | Polska 2014 | 122’

prelekcja: PRL – perspektywa polityczna.

kwiecień

BOGOWIE

reż. Ł. Palkowski | Polska 2014 | 121’

prelekcja: Schyłek PRL i perspektywa społeczna.

MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY

Cykl „Między tekstami kultury” to dialog tekstów kultury, głównie dzieł literackich, z filmami. Obejmuje epoki od starożytności do XXI wieku, co pozwala nauczycielowi na wybór i dostosowanie filmu do poziomu i profilu klasy. Akcentując współczesną, a więc bliższą młodemu widzowi, perspektywę obrazowania i interpretowania ludzkich wyborów, pasji, namiętności oraz problemów, filmowy zestaw dziewięciu pozycji przedstawia ponadczasowe dylematy natury człowieka, ujęte w różnych konwencjach i stylistykach.

Cykl uwzględnia wymagania nowej podstawy programowej, szczególnie ideę korelacji przedmiotowej i rozwijanie kompetencji kluczowych (porozumiewanie się w języku ojczystym, świadomość i ekspresję kulturalną), jest więc przydatny w nauczaniu historii, wiedzy o społeczeństwie, filozofii, religii, etyki, języków obcych. Udział w zajęciach uczy młodych ludzi kontaktu z klasyką i z ambitnym współczesnym repertuarem filmowym, poszerza horyzonty intelektualne i pogłębia wiedzę z przedmiotów humanistycznych. Pomaga w przygotowaniu do egzaminu maturalnego, wskazując ważne konteksty kulturowe. Uczestnik cyklu zostanie wyposażony w wiedzę ogólną o epokach oraz w narzędzia do analizy i interpretacji tekstu kultury, co pozwoli mu świadomie i satysfakcjonująco zakorzenić się w świecie tradycji, jak i funkcjonować w kulturze współczesnej.

DZIĘKI CYKLOWI „MIĘDZY TEKSTAMI KULTURY” UCZEŃ:

- ROZWIJA WRAŻLIWOŚĆ ESTETYCZNĄ ORAZ DOJRZAŁOŚĆ INTELEKTUALNĄ, EMOCJONALNĄ, SPOŁECZNĄ I MORALNĄ W KONTAKCIE Z DZIEŁEM SZTUKI,
- KSZTAŁCI UMIEJĘTNOŚCI ROZPOZNAWANIA I WARTOŚCIOWANIA POSTAW BUDUJĄCYCH SZACUNEK DLA CZŁOWIEKA ORAZ WSPÓLNOT: PAŃSTWOWEJ, NARODOWEJ I SPOŁECZNEJ,
- POZNAJE TRADYCJĘ KULTUROWO-LITERACKĄ I ROZUMIE LEPIEJ HISTORIĘ LITERATURY ORAZ DZIEJE KULTURY JAKO PROCES,
- DOSTRZEGA, ANALIZUJE I OCENIA OBECNE W TEKSTACH ODNIENIENIA DO IDEI, WARTOŚCI I POSTAW CHARAKTERYSTYCZNYCH DLA LITERATURY I KULTURY DANEJ EPOKI,
- KSZTAŁCI UMIEJĘTNOŚĆ ŚWIADOMEGO ODBIORU UTWORÓW LITERACKICH I TEKSTÓW KULTURY NA RÓŻNYCH POZIOMACH: DOSŁOWNYM, METAFORYCZNYM, SYMBOLICZNYM, AKSJOLOGICZNYM.

MAŁGORZATA WIŚNIEWSKA – NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO I WIEDZY O KULTURZE W IX LO IM. KLEMENTYNY HOFFMANOWEJ W WARSZAWIE; AUTORKA INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ „EDUKACJA FILMOWA” I PROGRAMU KLASY KULTUROWO-FILMOWEJ; WSPÓŁORGANIZATORKA OGÓLNOPOLSKIEGO FESTIWALU FILMOWEGO „9 MINUT”; EDUKATORKA FILMOWA ORAZ AUTORKA WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH; WSPÓŁPRACOWNIK DYSTRYBUTORÓW FILMOWYCH W ZAKRESIE METODYKI I DYDAKTYKI FILMOWEJ; EKSPERT W WYDAWNICTWIE NOWA ERA, WYDAWNICTWIE SZKOLNYM PWN I PISF.

październik | starożytność

DEKALOG I

reż. K. Kieślowski | Polska 1989 | 53’

prelekcja: W co wierzy współczesny człowiek?

Pierwsza część cyklu odpowiada pierwszemu z 10 przykazań. To historia Krzysztofa – naukowca, wykładowcy logiki, racjonalisty, który wierzy przede wszystkim w fizyczność i tym samym obliczalność świata. Siostra Krzysztofa, Irena, w przeciwieństwie do brata, wszystko, co ją otacza tłumaczy sobie boskim planem. Krzysztof boleśnie przekonuje się, że o losie człowieka nie mogą decydować układy scalone. Choć z wielką precyzją wyliczył wytrzymałość lodu na zamrożonym jeziorze, gdzie jego syn chce wypróbować nowe łyżwy, lód nie wytrzymuje i chłopiec się topi...

Współczesny moralitet, umieszczony w scenerii wielkomiejskiego blokowiska, konfrontuje postawę skrajnego racjonalizmu i scjentyzmu z metafizyką i wiarą w Boga i dowodzi, że problem zawodności Nauki jako Autorytetu nadal pozostaje aktualny. Otwarty na różne interpretacje film inspirowany do dyskusji zarówno wierzących, jak i niewierzących.

NAGRODY

Nagrody FIPRESCI i Young Cinema, MFF w Wenecji, 1989
Nagroda Krytyki, Festival des Films du Monde de Montréal, 1989
Nagroda Międzynarodowej Organizacji Katolickiej ds. Filmu, MFF w San Sebastian, 1989

FILM JAKO KONTEKST

Film warto przywołać podczas omawiania epoki starożytności – rozumienie dekalogu i uniwersalnych wartości moralnych (religia/etyka, filozofia, język polski).

WĄTKI Z PRELEKCJI

Geneza telewizyjnego projektu. Postawy bohaterów. Jak pogodzić wiarę z zasadami rozumu? Analiza przestrzeni w filmie (sacrum i profanum). Etyczne kanony Europy Zachodniej.

POJĘCIA KLUCZOWE

dekalog, sacrum, profanum, kanon

SCENARIUSZ LEKCJI

„Nieważne, gdzie się stawia kamerę, ważne jest – po co... – o pytaniach stawianych przez Krzysztofa Kieślowskiego”

listopad | średniowiecze

SIÓDMA PIECZĘĆ

reż. I. Bergman | Szwecja 1957 | 96’

prelekcja: Między sacrum a profanum.

grudzień | renesans

MAKBET

reż. J. Kurzel | Francja, USA, Wielka Brytania 2015 | 113’

prelekcja: Żądza władzy i jej skutki.

styczeń | romantyzm

CO ROBIMY W UKRYCIU

reż. J. Clement, T. Waititi | Nowa Zelandia, USA 2014 | 86’

+ ŚWITEŻ

reż. K. Polak | Dania, Francja, Kanada, Polska, Szwajcaria 2010 | 21’

+ ŚWITEZIANKA

reż. J. Bui Ngoc, M. Bui Ngoc | Polska 2018 | 19’

prelekcja: Wariacje na tematy romantyczne.

luty | pozytywizm

DŁUG

reż. K. Krauze | Polska 1999 | 107’

prelekcja: Refleksja nad naturą zła.

marzec | młoda polska / modernizm

ZIEMIA OBIECANA

reż. A. Wajda | Polska 1975 | 140’

prelekcja: Kapitalizm a wartości.

kwiecień | współczesność

JESZCZE DZIEŃ ŻYCIA NOWOŚĆ!

reż. D. Nenow, R. de la Fuente | Belgia, Hiszpania, Niemcy, Polska, Węgry 2018 | 85’

prelekcja: Jak opowiedzieć o wojnie?

PRZYKŁADOWE SCENARIUSZE LEKCJI

CYKL FILMOWI BOHATEROWIE

GRUPA WIEKOWA SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3

PRZEDMIOT EDUKACJA SPOŁECZNA

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

1. SCENARIUSZ LEKCJI

OPRACOWANIE: BEATA KOZYRA

2. FILM *BIURO DETEKTYWISTYCZNE*

LASSEGO I MAI. CIEŃ NAD VALLEBY

LASSEMAJAS DETEKTIVBYRÅ – SKUGGOR ÖVER VALLEBY

SZWECJA 2014, 76 MIN

REŻYSERIA PONTUS KLÄNGE, WALTER SÖDERLUND

SCENARIUSZ PETER ARRHENIUS

OBSADA KAMANDA PAJUS, LUKAS HOLGERSSON,

TOMAS NORSTRÖM, MICHAEL SEGERSTRÖM,

HENRIK DORSIN, SOFIA RÖNNEGÅRD, IKA NORD

CZY MOŻNA OSĄDZAĆ CZŁOWIEKA, NIE ZNAJĄC GO?

CZAS TRWANIA LEKCJI

2 × 45 min

CELE LEKCJI

Podczas lekcji uczeń:

- ustala definicję dzieła sztuki,
- uzasadnia swoją wypowiedź,
- zadaje pytania na określony temat,
- wykonuje kopię słynnego obrazu i oprawia go w ramkę.

METODY I FORMY PRACY

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- rozmowa kierowana,
- pogadanka,
- praca z klasą, w grupach oraz indywidualna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai. Cień nad Valleby*,
- zdjęcia ukazujące postaci ludzkie,
- reprodukcje obrazów na kartonie,
- losy,
- przybory plastyczne (farby lub kredki, nożyczki, klej).

PRZYGOTOWANIE DO LEKCJI

Przed zajęciami nauczyciel gromadzi zdjęcia ukazujące postaci ludzkie (np. biznesmen w garniturze, młoda uśmiechnięta kobieta, skrzywiona staruszka), drukuje piktogram przedstawiający odcisnięte usta (symbol

filmowego Cienia Sztuki) oraz *Słoneczniki* Vincenta van Gogha w formacie A3, a także nakleja na kartony pięć reprodukcji obrazów i przygotowuje losy z tytułami wybranych obrazów i nazwiskami ich autorów. Obrazy powinny być dobrane w taki sposób, by dzieci mogły go łatwo odkodować i dopasować tytuł, np.:

- *Słoneczniki* – Vincent van Gogh,
- *Tancerka z bukietem* – Edgar Degas,
- *W łodzi* – Edward Manet,
- *Polowanie* – Maksymilian Gierymski,
- *Nasturcja* – Stanisław Wyspiański.

PRZEBIEG LEKCJI

WPROWADZENIE

Nauczyciel podaje temat lekcji, a następnie pyta uczniów, czy podobał im się obejrzany film.

REALIZACJA TEMATU

Nauczyciel przypomina postać Cienia Sztuki, który specjalizował się w kradzieży antyków. Pyta klasę, czy Maja, Lasse i komisarz słusznie podejrzewali go o kradzież obrazu i innych cennych rzeczy. Co mogło ich zmylić? Należy tak pokierować rozmową, by uczniowie wskazali wcześniejsze zachowanie Cienia Sztuki oraz kartkę z odciskiem ust. Nauczyciel zachęca uczniów, by zastanowili się, czy możemy coś powiedzieć o osobie, której nie znamy, jak opisać osobę, o której niewiele wiemy.

Nauczyciel pokazuje klasie zdjęcia postaci ludzkich i prosi o ich krótką charakterystykę (np. biznesmen w garniturze, młoda

uśmiechnięta kobieta i staruszka o niesympatycznej twarzy).

Po wypowiedziach dzieci przyczepia pod zdjęciami krótkie opisy, np.:

- biznesmen – osoba niesympatyczna, nie lubiana, leniwa, kłótliwa, często się spóźnia,
- młoda kobieta – optymistka, zawsze uśmiechnięta, ma mnóstwo przyjaciół,
- staruszka – osoba o miłym usposobieniu, uczynna, chora (z tego powodu nie zawsze się uśmiecha), nie narzeka i nie obarcza nikogo swoimi problemami.

Następuje konfrontacja wypowiedzi dzieci z opisem. Nauczyciel zadaje kolejne pytania:

- czy jest łatwo mówić o kimś kogo nie znamy,
- czy możemy się pomylić w ocenie osoby, której dobrze nie poznaliśmy,
- czy można kogoś skrzywdzić, gdy niesłusznie powiemy o kimś coś co nie jest prawdą,
- jak się czujemy, gdy ktoś niesłusznie oskarża.

Nauczyciel pyta uczniów, czym jest dzieło sztuki, gdzie można zobaczyć dzieła sztuki. Wyjaśnia, jakie kryteria spełnia dzieło sztuki. Prosi o podanie przykładów znanego obrazu lub rzeźby. Pokazuje uczniom wybrane przez siebie reprodukcje.

Nauczyciel dzieli klasę na pięcioosobowe grupy. Prosi, by każdy zespół wybrał osobę, która wylosuje karteczkę z tytułem znanego obrazu i nazwiskiem jego twórcy. Po odczytaniu tytułu uczniowie szukają swojego dzieła sztuki wśród

prezentowanych wcześniej reprodukcji – po odnalezieniu umieszczają pod nim podpis. Prowadzący prosi uczniów, by uzasadnili swój wybór. Nauczyciel zapowiada zabawę w detektywa. Wie, że reprodukcje obrazów w różnych miejscach. Prosi, by uczniowie przyrzekli się obrazom i zapamiętali miejsce, w którym zostały umieszczone. Prosi dwóch uczniów, aby opuścili salę. Będą oni detektywami szukającymi zaginionego dzieła sztuki. Po wyjściu uczniów z klasy nauczyciel prosi wybrane dziecko o zdjęcie jednego obrazu i schowanie w klasie. Uczeń, który zjął obraz, odgrywa rolę złodzieja. Przykleja sobie na ubraniu w mało widocznym miejscu piktogram z odcisniętymi ustami (symbol filmowego Cienia Sztuki). Nauczyciel prosi uczniów, by usiedli w kręgu, następnie zaprasza dzieci, które grają rolę Mai i Lassego, do sali. Zadaniem „detektywów” jest odnalezienie obrazu i złodzieja. Pozostali uczniowie pomagają im, skandując odpowiednio „ciepło” lub „zimno”.

Nauczyciel rozdaje materiały plastyczne i przykleja do tablicy reprodukcję *Stonczników* van Gogha do tablicy. Prosi o skopiowanie obrazu, a następnie wycięcie i przyklejenie ramy do obrazu (według własnego pomysłu). Pomaga dzieciom stworzyć galerię.

PODSUMOWANIE TEMATU

Nauczyciel mówi, że nie zawsze można dobrze ocenić osobę, której nie znamy. Zwraca uwagę, że trzeba być uważnym i dawać innym szansę, bo każdemu zdarza się popełniać błędy.

PRACA DOMOWA

Znajdź w internecie obraz, który zrobił na Tobie wrażenie, wydrukuj jego kopię na kartce formatu A4, zapisz tytuł i twórcę. Uzasadnij, dlaczego to dzieło sztuki Ci się podoba.

CYKL ŚWIAT FILMU

GRUPA WIEKOWA SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6

PRZEDMIOT GODZINA WYCHOWAWCZA, INFORMATYKA

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

1. SCENARIUSZ LEKCJI

OPRACOWANIE: ALEKSANDRA KORCZAK

2. FILM *LABIRYNT*

LABYRINTHUS

BELGIA 2014, 99 MIN

REŻYSERIA DOUGLAS BOSWELL

SCENARIUSZ PIERRE DE CLERCQ

OBSADA SPENCER BOGAERT, EMMA VERLINDEN, FELIX MAESSCHALCK, POMMELIEN TIJS

INTERNET W ŚWIECIE, ŚWIAT W INTERNECIE

CZAS TRWANIA LEKCJI

2 × 45 min

CELE LEKCJI

Podczas lekcji uczeń:

- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy,
- wymienia zagrożenia związane z komunikacją w sieci,
- poznaje zasady netykiety.

METODY I FORMY PRACY

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- dyskusja,
- pogadanka,
- burza mózgów,
- praca z klasą oraz indywidualna lub w grupach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Labirynt*,
- karta pracy.

PRZYGOTOWANIE DO LEKCJI

Przed zajęciami nauczyciel drukuje kartę pracy – dla każdego ucznia lub każdej grupy.

PRZEBIEG LEKCJI

WPROWADZENIE

Nauczyciel podaje temat lekcji, a następnie pyta uczniów, czy podobał im się obejrzany film.

REALIZACJA TEMATU

Nauczyciel zachęca uczniów do wspólnej analizy zachowania bohaterów filmu pod kątem bezpiecznego obchodzenia się ze sprzętem

z dostępem do sieci. Które zachowania były bezpieczne, a które nie?

Nauczyciel rozdaje uczniom kartę pracy i prosi o wykonanie zadania 1. Po upływie ustalonego czasu prowadzący inicjuje dyskusję. Zadaje poniższe pytania.

- Czy z wymianą zdań w podanych przykładach wiąże się jakieś niebezpieczeństwo? Jakie?
- Co wiadomo o osobie, która dodała wpis dotyczący biletu do kina?
- Czy jeżeli ktoś podpisze się „Ania Kowalska”, to mamy gwarancję, że rzeczywiście rozmawiamy z Anią?
- Czy liczba przy nicku oznacza wiek internauty?
- Co się może stać, jeżeli użytkownik forum ma złe intencje?

Nauczyciel pyta uczniów, czy mają swoje ulubione gry online. Zauważa, że oprócz gier jednoosobowych w internecie dostępne są także multiplayery, w które może grać wiele osób jednocześnie – gracze ze sobą rywalizują (np. wyścigi na czas, potyczki), a czasem również współpracują ze sobą (np. drużynówki). Prosi chętnych, aby opowiedzieli o swoich doświadczeniach związanych z tego typu grami. Czy zdarzyło im się przeżyć coś przyjemnego, inspirującego lub niemiłego? Prosi uczniów, aby wykonali zadanie 2 z karty pracy. O ile uczniowie sami nie wskażą tych wątków, warto wspomnieć o: poznawaniu ludzi z całego świata i rozwijaniu swoich umiejętności językowych, poszerzaniu wiedzy o osobach z innych kultur, narażaniu się na nieuprzejmość i wulgaryzmy ze strony przypadkowych użytkowników sieci.

Zadanie 3 polega na twórczym zapoznaniu uczniów z netykietą. Należy wymienić takie zasady, jak okazywanie szacunku każdemu internaucie, niepostulowanie się wulgaryzmami, zakaz hejtowania (bezmisyłnej i agresywnej krytyki) oraz trollowania (skłócania internautów).

Przy okazji warto przypomnieć o konieczności stosowania odpowiednich zabezpieczeń systemu oraz porozmawiać z uczniami o udostępnianiu danych osobowych w sieci.

PODSUMOWANIE TEMATU

Nauczyciel inicjuje rozmowę na temat przyszłości internetu. W filmie *Labirynt* pojawiły się elementy fantastycznonaukowe, jednak wiele wskazuje na to, że niedługo rzeczywiście będzie można uczestniczyć wieloma zmysłami w wirtualnej rzeczywistości. Jakie korzyści i zagrożenia wiążą się z takimi innowacjami technologicznymi?

KARTA PRACY

ZADANIE 1

Stwórz przykładowy wpis na forum w odpowiedzi na wpisy innych użytkowników.

MIŁOŚNICY FUTRZAKÓW

Nick: Kitty11

Piszę, żeby prosić Was o pomoc! Moja kotka zachowuje się jakoś dziwnie, już drugi dzień nie ma apetytu i ciągle śpi. Jak Wam się wydaje, czy może być chora?

Nick:

NASTOLATKOWIE PO SZKOLE

Nick: RedMixyo1

Witajcie wszyscy! Mam dodatkowy bilet do kina na świetny film. Czy ktoś chciałby się ze mną umówić do kina?

Nick:

NASTOLATKOWIE PO SZKOLE

Nick: JonekAtomek

Wracając do domu, znalazłem czyjś pendrive'a. Wygląda zupełnie zwyczajnie i nie mam pojęcia, co może być w środku. Jak myślicie, sprawdzić?

Nick:

politycznych (prawo do wolności wyznania, słowa) czy ekonomicznych. Prowadzący może odwołać się do wydarzeń historycznych związanych z historią Polski: emigracja po powstaniu listopadowym, emigracja ekonomiczna do Ameryki w XIX wieku, emigracja po II wojnie światowej czy po wprowadzeniu stanu wojennego. Na koniec zadaje pytania:

- Z którym kontynentem, z którą ojczyzną i miejscowością identyfikuje się główny bohater? (Europa – Afryka? Francja – kraj afrykański? Vaulx-en-Velin – wioska Burkina?)
- W jakim kraju urodził się Ady?
- Z jakiego powodu wyjechał z Francji?
- Czy można chłopca uznać za emigranta, uchodźcę lub azylanta? A może żadne z tych słów nie jest adekwatne do jego sytuacji?
- Czy wyjazd Ady'ego z Europy i adaptacja w nowej rzeczywistości miały wpływ na jego rozwój osobisty?

REALIZACJA TEMATU

Nauczyciel prosi uczniów, by zastanowili się, jakie problemy były poruszane w filmie. Prosi o podanie słów, które by je określały. Uczniowie podają własne propozycje, które zapisywane są na kartkach (np. dojrzałość emocjonalna, dorastanie, emigracja, samodzielność, adaptacja, obrzezanie, męskość, rytuał).

Nauczyciel dzieli klasę na grupy i rozdaje kartki, na których zapisano słowa kluczowe do filmu. Zadaniem poszczególnych grup jest znalezienie odpowiadających im synonimów (w razie potrzeby uczniowie mogą korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych).

Po upływie ustalonego czasu przedstawiciele grup przedstawiają wyniki pracy zespołów na forum.

Prowadzący prosi, aby każda grupa samodzielnie stworzyła definicję dojrzałości emocjonalnej. Po odczytaniu wszystkich definicji nauczyciel inicjuje dyskusję na ten temat. Odwołuje się do przeżyć bohatera filmu *Wallay*.

Prowadzący prosi uczniów, aby – nadal pracując w grupach – zanotowali w punktach wydarzenia, które stanowiły punkt zwrotny w życiu Ady'ego, wpłynęły na zmianę jego postępowania i ostatecznie spowodowały, że wydorósł. Czy było to jedno wydarzenie, czy może zdecydował splot kilku okoliczności?

Nauczyciel prosi uczniów, aby za pomocą rysunku zrekonstruowali wydarzenia przed przyjazdem Ady'ego do kraju przodków i po przyjeździe. Warto posłużyć się metodą mapy myśli opracowaną przez Tony'ego Buzana (np. <https://jaksieuczyc.pl/jak-tworzyc-mapy-mysli>, https://pl.wikipedia.org/wiki/Mapa_my%C5%9Bli, <https://imindmap.pl/mapy-mysli/>).

Następnie prowadzący prosi uczniów, aby w parach stworzyli drzewo genealogiczne rodziny Ady'ego. Po omówieniu efektów pracy uczniów, prosi, aby zastanowili się, jaką rolę w kształtowaniu chłopca odegrała wspólnota plemienna (afrykańska rodzina). Jakie wartości były dla rodziny Ady'ego ważne? (Miłość, lojalność, odpowiedzialność...)

Na koniec tej części lekcji nauczyciel inicjuje dyskusję. Które cechy można przypisać dojrzałej emocjonalnie osobie? (Odpowiedzialność za swoje czyny, uczciwość...). Dlaczego Ady po przyjeździe do rodziny się buntował i nie chciał zaakceptować tamtej rzeczywistości?

PODSUMOWANIE

Nauczyciel prosi uczniów o samodzielne podsumowanie lekcji. Dla ułatwienia zadaje im pytania:

- Kiedy we współczesnym świecie młodzi ludzie mogą uznać się za dorosłych?
- Jakie cechy powinny charakteryzować osobę dojrzałą emocjonalnie?
- Czy u każdego dojrzałość osiągamy w tym samym momencie życiowym?
- Kiedy możemy powiedzieć, że ktoś jest dorosły? (Branie odpowiedzialności za własne czyny, niezależność materialna, ukończenie 18 lat, rozpoczęcie samodzielnego życia w gospodarstwie domowym, założenie rodziny i wzięcie odpowiedzialności za życie żony/męża, dzieci, stabilność emocjonalna).

CYKL KINO POLSKIE

GRUPA WIEKOWA SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

PRZEDMIOT JĘZYK POLSKI

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

1. SCENARIUSZ LEKCJI

OPRACOWANIE: JOLANTA MANTHEY

2. FILM *NAJLEPSZY*

POLSKA 2017, 104 MIN

NIE MA DNA, OD KTÓREGO NIE MOŻNA SIĘ ODBIĆ. NAJLEPSZY PUNKTEM WYJŚCIA DO ROZWAŻAŃ O NATURZE I GODNOŚCI CZŁOWIEKA

CZAS TRWANIA LEKCJI

2 × 45 min

CELE LEKCJI

Podczas lekcji uczeń:

- analizuje różne teksty kultury i dokonuje ich interpretacji porównawczej,
- dokonuje refleksyjnej, krytycznej oceny formy filmowej oraz warstwy znaczeniowej dzieła,
- utrwała wiedzę z zakresu języka filmowego i posługiwania się terminologią filmoznawczą,
- doskonalą umiejętność wnioskowania, uogólniania, wartościowania i dyskusji.

REŻYSERIA ŁUKASZ PALKOWSKI

SCENARIUSZ AGATHA DOMINIŁ, MACIEJ KARPIŃSKI

OBSADA JAKUB GIERZAŁ, KAMILA KAMIŃSKA,
ANNA PRÓCHNIAK, ARKADIUSZ JAKUBIK, JANUSZ
GAJOS, ARTUR ŻMIJEWSKI, MAGDALENA CIELECKA,
ADAM WORONOWICZ, SZYMON PIOTR WARSZAWSKI,
MATEUSZ KOŚCIUKIEWICZ, TOMASZ KOT

METODY I FORMY PRACY

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- heureka,
- dyskusja kierowana,
- prezentacja,
- analiza SWOT,
- praca w grupie.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Najlepszy*,
- karty pracy.

PRZYGOTOWANIE DO LEKCJI

Przed zajęciami nauczyciel prosi klasę o zapoznanie się z fragmentem tekstu Pico dela Mirandoli *Mowa o godności człowieka* (karta pracy nr 1), a kilku wybranych uczniów o przygotowanie krótkich notatek na temat biografii i osiągnięć Jerzego Górskiego.

PRZEBIEG LEKCJI

WPROWADZENIE

Nauczyciel prosi uczniów o swobodne dopowiedzenie skojarzeń: „*Najlepszy* to film o...”. Podane skojarzenia – np. o... sportowcu, narkomanii i jej skutkach, drodze do sukcesu, buncie – można zapisać na tablicy. Prowadzący prosi uczniów o krótkie rozwinięcie zapisanych propozycji, uzasadnienie trafności wskazanych określeń. Następnie podaje temat lekcji oraz sprawdza zadanie domowe – prosi uczniów o określenie tematu czytanego w domu fragmentu i ustalenie, na czym polega według renesansowego humanisty godność człowieka (podkreśla, że fundamentem godności jest tu wolność).

Na zakończenie części wstępnej lekcji nauczyciel wspólnie z uczniami ustala czas i miejsce akcji filmu Łukasza Palkowskiego: okres ok. 20 lat, od wczesnych lat 70. do sukcesu Jerzego w 1990 roku; miejscem akcji jest głównie Polska, Głogów.

REALIZACJA TEMATU

Nauczyciel dzieli klasę na grupy i rozdaje karty pracy nr 2. Po upływie wyznaczonego czasu zespoły prezentują efekty swojej pracy.

PRZEWIDYWANE ODPOWIEDZI:

GRUPA 1

Bohater żyje w rzeczywistości PRL, w niewielkim mieście, w którym niewiele się dzieje, system narzuca wiele ograniczeń, zamyka perspektywy, ogranicza horyzonty. Miasto wydaje się szare, puste, zięje nudą. W tych okolicznościach idealizowane doświadczenia narkotykowe (wszyscy filozofowie „ćpają”) wydawać się mogą furtką do lepszego, bardziej intrygującego świata. Narkotyki to powiew zachodniego świata, coś, co w przekonaniu bohaterów może dać przyjemność, ale i oderwanie od beznadziejnej szarości realnego świata, branie narkotyków to forma buntu i ucieczki od trudnej do zaakceptowania, ograniczającej rzeczywistości.

GRUPA 2

Rodzina Jurka to ojciec, matka i on sam, żyjący raczej obok siebie, nie ma między jej członkami wspólnoty. Przemocowy, wymagający ojciec nie ma kontaktu z synem, nie umie komunikować się ani z żoną, ani z dzieckiem. Na problemy reaguje agresją, wyrażnie go przerastają. Jurek kocha matkę, ona troszczy się o niego, martwi, ale jest całkowicie bezradna zarówno wobec męża, jak i narastających problemów z synem. Dla Jurka rodzina nie jest oparciem, dom nie jest miejscem, gdzie czułby się dobrze. Coraz bardziej narasta w nim niechęć do ojca, wolność może rozumieć jako bunt przeciw niemu, ucieczkę od porządku, który reprezentuje, a którego Jurek nie akceptuje. Mieszkanie jest skromne, szare i ponure, matka (znakomicie ucharakteryzowana Magdalena Cielecka) zahukana, zaniedbana kobieta. Przestrzeń wydaje się przytłaczająca.

GRUPA 3

jurka poznajemy jako buntującego się nastolatka, znudzonego szkołą, szarą codziennością, małą miasteczkową atmosferą Głogowa. Nie ma jednoznacznie określonych celów życiowych, pragnie zabawy, adrenaliny, bada granice, prowokuje. Ma dziewczynę, której na pewno chce zaimponować. Chętnie podejmuje ryzykowne działania, wydaje się nie liczyć z niczym. Wolność może być dla niego przekraczaniem granic, buntem wobec wszelkich zasad, doświadczaniem poczucia bezkarności. Szybko, dynamicznie montowane sceny „starć” z milicjantami pokazują atrakcyjność działań bohatera, podkreślają emocje, które im towarzyszą.

GRUPA 4

Popadając w uzależnienie, Jurek zmienia się (podkreśla to nieco przerysowana charakterystyka). Jego świat zacieśnia się – jedynym celem staje się zdobycie narkotyków. To już nie zabawa, gra z milicjantami, ale przymus, nieunikniona konieczność. Oddala się nie tylko od, bliskiej mu przeciwieństwa, matki, ale także od swojej dziewczyny. Narkotyki niszczą jego relacje, zniewalają go całkowicie, pozbawiają pragnień czy celów innych niż zdobycie „działki”. Bliska sobie wcześniej grupa przyjaciół i znajomych rozpada się – każdy koncentruje się na swoim nałogu, niektórzy przegrywają z nim.

GRUPA 5

W filmie motywacją do wyjścia z nałogu jest dla bohatera osierocona przez matkę, a jemu odebrana córka. To dla niej decyduje się walczyć o siebie. Pomoże mu w tym życzliwa lekarka i Monar. Ale będzie musiał zmierzyć się nie tylko z fizycznymi konsekwencjami nałogu – największym problemem będzie dla niego odnalezienie w sobie pokory, by podporządkować się twardym regułom stawianym w ośrodku (zwłaszcza wymowna jest sytuacja, gdy po przepustce zostaje ukarany powrotem do statusu nowicjusza). Walkę najcięższą będzie musiał stoczyć ze sobą, swoją psychiką (sceny z sobowtorem). Droga do wolności (teraz rozumianej jako wyjście z nałogu i odzyskanie władzy nad własnym życiem) okaże się sport i, pozornie, nierealne marzenie o starcie w ekstremalnej konkurencji. Pomocne będzie wsparcie napotkanych osób (działaczy sportowych, trenera), których przekona swoją determinacją i wolą walki.

Podsumowując wypowiedzi uczniów, nauczyciel stawia pytanie: jak zmienia się znaczenie pojęcia wolność dla bohatera. Uczniowie mogą zauważyć, że Jerzy przechodzi od rozumienia wolności jako wyzwolenia się z ograniczeń narzucanych przez dom, szkołę, rzeczywistość, w której żyje – do wolności rozumianej jako możliwość decydowania o swoim życiu człowieka świadomego zagrożeń i ograniczeń tkwiących w nim samym (dojrzałego).

PODSUMOWANIE

Nauczyciel wyświetla (lub rysuje na tablicy) arkusz analizy SWOT i poleca uczniom, aby uzupełnili go, uwzględniając omawiany fragment tekstu Mirandoli i film Łukasza Palkowskiego.

Z czym wiąże się wolność?

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SZANSE	ZAGROŻENIA

Jeśli czas na to pozwoli, można polecić przygotowanym uczniom syntetyczne przedstawienie biografii Jerzego Górskiego, która stała się inspiracją dla reżysera i przedyskutować sposób jej wykorzystania w filmie.

PRACA DOMOWA (DO WYBORU)

1. Przygotuj wypowiedź na temat: „Wolność – przywilej czy wyzwanie dla człowieka?”. Odwołaj się do filmu *Najlepszy* Ł. Palkowskiego i wybranego tekstu literackiego.
2. Zaprojektuj plakat do filmu Łukasza Palkowskiego oraz hasło, które mogłoby go reklamować.

KARTA PRACY NR 1

Giovanni Pico della Mirandola, *Mowa o godności człowieka* (tłum. Zdzisław Kalita)

Było tak. Już najwyższy ojciec i architekt Bóg, zgodnie z tajemnymi prawami mądrości, zbudował ten, który widzimy, dom świata, najwspanialszą świątynię boskości. Region ponadniebiański przyozdobił inteligencjami, znajdujące się w eterze globy ożywił, a szpetne i cuchnące części niższego świata wypełnił mnóstwem istot wszelkiego rodzaju. Po dokonaniu tego dzieła artysta zapragnął, aby znalazł się ktoś, kto by potrafił wnikać w sens tak potężnego dzieła, kochać jego piękno i podziwiać jego wielkość. Przeto po stworzeniu już wszystkiego, rozmyślał [...] nad powołaniem do życia człowieka. [...] Postanowił przeto twórca najwyższy, aby ten, któremu nie mógł dać nic własnego, miał wspólnie z innymi to wszystko, co każdy z nich dostał z osobna. Przyjął więc człowieka jako dzieło o nieokreślonym kształcie, a po wyznaczeniu mu miejsca w samym środku świata tak się do

niego odezwał: „Nie wyznaczam ci, Adamie, ani określonej siedziby, ani własnego oblicza, ani też nie daję ci żadnej swoistej funkcji, ażebyś jakiegokolwiek siedziby, jakiegokolwiek oblicza lub jakiegokolwiek funkcji zapragniesz, wszystko to posiadał zgodnie ze swoim życzeniem i swoją wolą. Natura wszystkich innych istot została określona i zawiera się w granicach przez nas ustanowionych. Ciebie zaś, nieskrępowanego żadnymi ograniczeniami, oddaję w twoje własne ręce, abyś swą naturę sam sobie określił, zgodnie z twoją wolą. Umieściłem cię pośrodku świata, abyś tym łatwiej mógł obserwować wszystko, co się w świecie dzieje. Nie uczyniłem cię ani istotą niebiańską, ani ziemską, ani śmiertelną, ani nieśmiertelną, abyś jako swobodny i godny siebie twórca i rzeźbiarz sam sobie nadał taki kształt, jaki zechcesz. Będziesz mógł degenerować się i staczać do rzędu zwierząt; i będziesz mógł odradzać się i mocą swego ducha wznosić się do rzędu istot boskich”.

Źródło: <http://hamlet.edu.pl/renesans-manifesty>.

KARTA PRACY NR 2

GRUPA 1

Opiszcie rzeczywistość, w której żyje bohater. Jakie może być rozumienie wolności w prezentowanym świecie? Zwróćcie uwagę na sposób kreowania przestrzeni miasta. Jaki wpływ na bohatera i jego wybory może mieć rzeczywistość społeczna? Przywołajcie konkretne fragmenty filmu; podsumujcie swoje uwagi.

GRUPA 2

Opiszcie rodzinę bohatera i panujące w niej relacje. Jaki wpływ na Jurka mają rodzice? W jaki sposób reagują na problemy? Czym dla bohatera może być wolność? Zwróćcie uwagę na scenografię i sposób kreowania postaci. Przywołajcie konkretne fragmenty filmu; podsumujcie swoje uwagi.

GRUPA 3

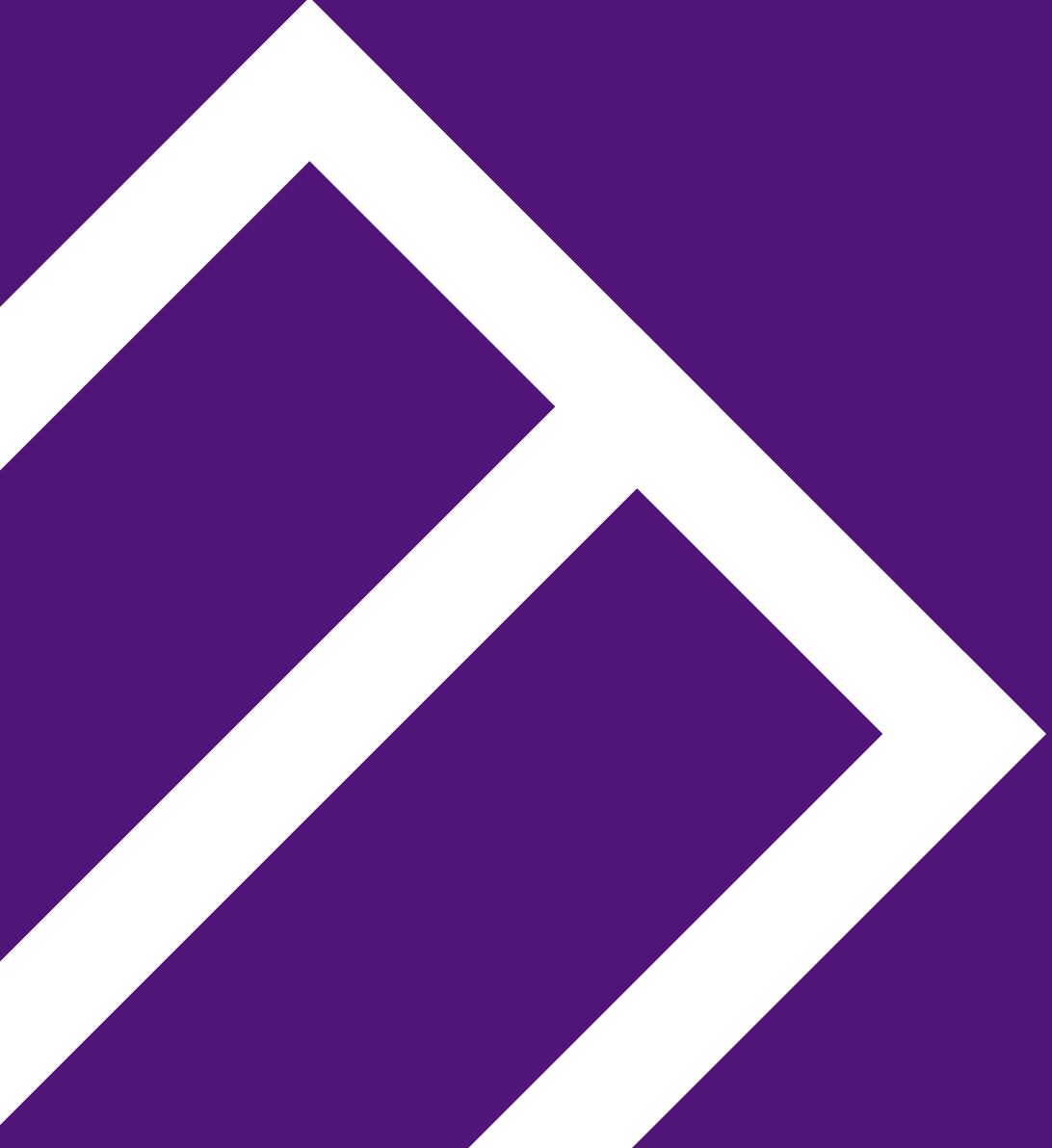
Scharakteryzujcie Jurka z początku filmu (przed okresu uzależnienia). Określcie jego postawę wobec rzeczywistości. Czego chce? Jakie są jego cele, pragnienia? Co dla niego jest ważne? Czym dla bohatera może być wolność? Określcie funkcję montażu w scenach z milicją. Przywołajcie konkretne fragmenty filmu; podsumujcie swoje uwagi.

GRUPA 4

Wymieńcie konsekwencje uzależnienia się Jurka od narkotyków. Co zmienia się w jego życiu? Jak narkomania wpływa na jego relacje z bliskimi: rodzicami, dziewczyną, przyjaciółmi? Jakie są jego cele, pragnienia? Czym dla bohatera może być wolność? Przywołajcie konkretne fragmenty filmu; podsumujcie swoje uwagi.

GRUPA 5

Opiszcie drogę wychodzenia Jurka z nałogu. Z czym musiał się zmierzyć? Jakie znaczenie miało wsparcie innych? Na czym polegało? Co, według Was, stanowiło największą przeszkodę dla Jurka? Jak udało mu się ją pokonać? Czym dla bohatera może być wolność? Przywołajcie konkretne fragmenty filmu; podsumujcie swoje uwagi.

PRZYKŁADOWE ANALIZY PSYCHOLOGICZNE

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

ZIMOWE PRZYGODY JILL I JOY
REŻ. SAARA CANTELL

Ciepła, idylliczna opowieść o akceptacji dla inności i troszczeniu się o słabszych w potrzebie. Dwie tytułowe bohaterki zamieszkują Aleję Róż, miejsce pełne magii, gdzie dzieją się rzeczy niezwykle. Tuż przed świętami w okolicy pojawia się rodzina Malutkich, podążająca śladem pani Róży, słynnej twórczyni domków dla małych ludzi. Wypadek samochodowy sprawia, że muszą przerwać swoje poszukiwania. Dziewczynki postanawiają pomóc niecodziennym gościom. Przy okazji uświadamiają sobie, z jak wieloma problemami muszą borykać się w świecie dużych istot o tak niewielkim wzroście, i przekonują się, że inność może budzić bardzo różne – nie zawsze pozytywne – postawy i impulsy.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z przedszkolakami trzech tematów:

- postawy wobec inności,
- pomagamy słabszym,
- różnorodność kulturowa.

POSTAWY WOBEC INNOŚCI

Film ilustruje szeroki wachlarz postaw, jakie można przyjąć, stykając się z osobami, zachowaniami czy też zjawiskami, które można uznać za niestandardowe. Jeszcze zanim do akcji wkroczy urocza rodzina kilkucentymetrowych ludków, poznajemy dziewczynki, zamieszkujące same w domu, które kupiły za pieniądze znalezione na ulicy, a także ich sąsiadki – eksperymentujące z czarami właścicielki napędzanego jajkami samochodu-kury. Okazuje się, że nie wszyscy są w stanie w pełni zaakceptować nieprzeciętność swoich sąsiadów. Żona mechanika nie potrafi oswoić się z innością rodziny Malutkich, nie traktuje jej członków jak równych sobie, a w końcu sprzedaje ich do cyrku, by szybko się wzbogacić. Dopiero gdy spotka magicznie powiększonego synka państwa Malutkich, zrozumie, że jej niezwykle sąsiedzi mają uczucia i potrzeby tak jak ona, uzna swój błąd i spróbuje cofnąć transakcję.

Największym zagrożeniem dla pokojowego współżycia ludzi okazuje się zatem pogorych na zyskiem, sztywność poglądów i brak wyobraźni. Musimy nauczyć się wychodzić sobie naprzeciw, tak jak to czyni synek państwa Malutkich, a później mieszkańcy Alei Róż, którzy zmniejszają się, by świętować Boże Narodzenie razem ze swoimi nowymi przyjaciółmi.

PYTANIA: Co to znaczy różnić się? W jaki sposób Malutcy różnią się od innych bohaterów filmu? W jaki sposób traktują Malutkich Jill i Joy? Jak traktują ich inni bohaterowie filmu? Czy Malutcy mogą czuć się bezpiecznie w świecie dużych ludzi? Jeśli tak, to dlaczego? Jeśli nie, to co im grozi? Dlaczego synek państwa Malutkich chce być duży? W jaki sposób tego dokonuje? Czy jest zadowolony ze zmiany? Dlaczego wraca do dawnej formy?

POMAGAMY SŁABSZYM

Film może stać się pretekstem do rozmowy na temat pomocy osobom w potrzebie. Malutcy znajdują się w sytuacji nie do pozazdroszczenia: zniszczono ich domek. Choć wykazują się wielką zaradnością i starają się sami szukać rozwiązania, pomoc „olbrzymów”, czyli ludzi, jest im bardzo potrzebna. Film portretuje społeczność, która bez wahania spieszy z pomocą. Dziewczynki udzielają Malutkim schronienia, lokalny mechanik

naprawia im samochód, policjant wszczyna poszukiwania, gdy rodzina znika w tajemniczych okolicznościach.

Ta pozytywna ilustracja może zainspirować do dyskusji dotyczącej empatii i dostrzegania potrzeb innych, nawet gdy oni sami próbują je ukryć (tak jak to robi najwidoczniej zawstydzony swoim położeniem ojciec rodziny Malutkich). Mali widzowie mogą uświadomić sobie, że sentencja „dostajesz to, na co zasługujesz” nie jest do końca prawdziwa i że na naszą sytuację życiową wpływa wiele czynników, nie tylko zaradność czy talent.

PYTANIA: Dlaczego rodzina państwa Malutkich pojawia się w Alei Róż?

Na czym polega ich problem? Kto jest winien ich sytuacji? Jak sobie z nią radzą? Czy ktoś im pomaga? W jaki sposób pomagają im bohaterowie filmu? A wy jak sobie radzicie z trudnymi sytuacjami? Czy korzystacie ze wsparcia innych? Czy pomaganie innym jest łatwe czy trudne? Czy optać się pomagać innym? Jakie korzyści z pomocy Malutkim mają Jill i Joy?

RÓŻNORODNOŚĆ KULTUROWA

Sceny wspólnego świętowania Bożego Narodzenia w domku Malutkich mogą stanowić zaproszenie do rozmowy na temat różnorodności kulturowej. W trakcie omawiania rytuałów pokazanych w filmie można wspomnieć o innych tradycyjnych świętach obchodzonych przez różne narody, które także w pewnej mierze przypominają to, co znamy z naszej kultury. Przykładami mogą być żydowska Hanuka, w trakcie której odbywa się wymiana prezentów, Maulid, święto muzułmańskie upamiętniające urodziny proroka Mahometa, czy chińskie Święto Środka Jesieni, którego najważniejszym elementem jest spotkanie rodziny.

PYTANIA: Jak nazywa się święto, które obchodzą bohaterowie pod koniec filmu? Kiedy przypada to święto? Czy przypomina jakieś święto, które znamy z naszego doświadczenia? W czym przypomina święta, jakie znamy? Na czym polegają różnice? Czy znacie jakieś inne święta różnych z innych kultur, które przypominają Boże Narodzenie? Czy myślicie, że inne święta są ważne? Co to znaczy szanować tradycje i zwyczaje innych kultur?

GRUPA WIEKOWA SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3

CYKL FILMOWE SEKRETY

OPRACOWANIE JUSTYNA KUCZMIEROWSKA

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

NOWE PRZYGODY DZIECI Z BULLERBYN
REŻ. LASSE HALLSTRÖM

Adaptacja książki Astrid Lindgren opowiada o przygodach małych mieszkańców Bullerbyn. Lissa wraz z dwójką braci Lassem i Bossem oraz rodzicami mieszka w środkowej zagrodzie; w północnej zagrodzie mieszkają siostry Britta i Anna wraz z rodzicami i dziadkiem; w południowej zagrodzie mieszka rodzina z Olem, matką Kerstin oraz psem Svipem. Dzieci zakończyły właśnie pełne przygód wakacje. Teraz dni wypełnią im nie tylko zabawy i obowiązki, lecz także szkoła i nauka. Mali mieszkańcy wioski muszą też pokonywać swoje słabości oraz przeżywać ekscytujące chwile związane z nadejściem jesieni, a potem zimy wraz z wyczekiwaniem śniegiem, Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem oraz wiosny i Wielkanocy.

Przy okazji omawiania filmu warto skorzystać z książek z serii *Felek i Tola* Sylvii Vanden Heede (Dwie Siostry 2011–2015).

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami pięciu tematów:

- stosunek dzieci do szkoły,
- codzienne obowiązki,
- radości dnia codziennego,
- odwaga i brawura,
- kim jestem.

STOSUNEK DZIECI DO SZKOŁY

„To dobra szkoła. Zwłaszcza kiedy po wakacjach spotykamy się tam z przyjaciółmi” – mówi o szkole Lissa. W pierwszej części filmu początek był analogiczny: „To dobra szkoła. Zwłaszcza kiedy ją zamykają na wakacje”. Czy dzieci z Bullerbyn lubiły swoją szkołę? Warto o tym porozmawiać z uczniami. Czy to była fajna szkoła? Co było w niej fajnego? Bohaterowie filmu bardzo lubili swoją nauczycielkę, w szkole dużo się śmiali, uczyli się ciekawych rzeczy, mieli okazję do żartów, bardzo szanowali swoją panią, mówiąc jej zawsze: dzień dobry, do widzenia, dziękuję. Od przykładu filmowego można płynnie przejść do odczuć dzieci w stosunku do ich szkoły, do tego, czy lubią do niej uczęszczać do szkoły i dlaczego. Warto pokazać, że każda szkoła wiąże się z wieloma pozytywnymi możliwościami (przebywanie z przyjaciółmi i kolegami, poznawanie ciekawych rzeczy, uczenie się świata, wspólne wyprawy do szkoły i ze szkoły), ale czasami, tak jak i w filmie, życie wymaga wyrzeczeń (trzeba się rano obudzić, iść do szkoły lub wracać z niej w czasie deszczu albo śnieżnej zimy, trzeba do niej iść, kiedy się nie chce). Dzieci z Bullerbyn wspierały się wzajemnie w pokonywaniu szkolnych trudności poprzez wspólne, pełne różnych pomysłów wędrówki, czekanie na przerwy świąteczne, wypatrywanie śniegu, potem oznak wiosny.

CODZIENNE OBOWIĄZKI

Dzieci z Bullerbyn są często proszone przez dorosłych o pomoc w wypełnieniu różnych obowiązków. Aby wprowadzić uczniów w temat, należy zapytać, czy pamiętają, jakie zadania były zlecane małym mieszkańcom wioski (zrywanie żurawiny, mielenie mięsa, grabienie siana, ścinanie choinek, robienie kiełbas, palenie liści i suchych traw po zimie, karmienie zwierząt w zagrodzie, opiekowanie się małą Kersten, przygotowywanie ozdób świątecznych, pierniczków, ozdabianie choinki, czytanie dziadziusiowi gazety). Obowiązki bywają nużące, męczące, ponad nasze siły i możliwości, wiążą się z pokonywaniem niechęci lub obaw. Warto zapytać podopiecznych, jakie oni mają obowiązki i sposoby na pokonywanie niechęci czy znużenia, na radzenie sobie z trudnymi wyzwaniami. Dyskusję można zakończyć pytaniem o najtrudniejsze wyzwanie, któremu dzieci musiały dotąd sprostać.

RADOŚCI DNIA CODZIENNEGO

Dzieci z Bullerbyn potrafiły cieszyć się z wielu rzeczy. Radość sprawiała im zmieniające się pory roku. Jesienią bawili się liśćmi, a zimą rzucali śnieżkami, jeździli na łyżwach i kuligiem, aktywnie uczestniczyli w przygotowaniach do świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, zgodnie z tradycją lały ołów, a wraz z nadejściem wiosny czerpały dużo radości z budzącej się do życia przyrody – z kwiatów, żab, rodzących się jagniąt oraz Wielkanocy. Dzieci uwielbiały także wspólnie się bawić, robić sobie psikusy. Warto podkreślić, że radości dnia codziennego są bardzo ważne, bo dodają siły i energii, wspierają i rozwijają. Można poprosić uczniów, aby opowiedzieli, jakie radości są dla nich ważne, i rozpocząć w ten sposób dyskusję ukierunkowaną na nadmierne korzystanie z komputerów, tabletów i telefonów komórkowych – tak by wskazać zagrożenia płynące z takiego rodzaju aktywności.

ODWAGA I BRAWURA

Lasse jest chłopcem o wielu pomysłach i talentach. Lubi robić innym psikusy i żartować. Jego odwaga bywa wielkim wsparciem (wyrwanie zęba Ollemu), ale czasami jest niebezpieczna (jazda wokół przerebli na jeziorze, która skończyła się kąpielą w lodowatej wodzie). Warto zapytać uczniów, dlaczego Lasse jeździł wokół przerebli, czy warto być odważnym i jak przy tym zadbać o własne bezpieczeństwo.

KIM JESTEM

W filmie pojawia się wielu ciekawych bohaterów. Stanowi to wspaniałą okazję do zadania uczniom pytania, który bohater wydaje się im najbliższy, najważniejszy i dlaczego. Dzięki temu dzieci będą miały okazję do lepszego poznania samych siebie, a nauczyciele – do lepszego poznania swoich rozmówców.

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

NA LINII WZROKU

REŻ. JOACHIM DOLLHOPF, EVI GOLDBRUNNER

Michi od śmierci matki mieszka w domu dziecka. Nie zna swojego ojca i czasem pozwala sobie marzyć o tym, że jest to ktoś wyjątkowy. Pewnego dnia przypadkowo natrafia na niewysłany list mamy do kogoś, z kim zaszła w niechcianą ciążę. Chłopiec dochodzi do wniosku, że to musi być jego ojciec i rozpoczyna poszukiwania. Tom, adresat listu, okazuje się zupełnie inny, niż chłopiec się spodziewał – jest karłem. Jedenastolatek początkowo wstydzi się wyglądu domniemanego ojca i odwraca się od niego. Jednak życie w sierocińcu staje się nieznośne z powodu złośliwości kolegów, dlatego chłopiec wraca do Toma, który okazuje się wspaiałym opiekunem i przyjacielem. Przy jego boku Michi odzyskuje poczucie bezpieczeństwa i przypomina sobie o wartościach, które są dla niego ważne.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami trzech tematów:

- relacje z innymi,
- zaufanie i poczucie bezpieczeństwa,
- stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja.

RELACJE Z INNYMI

W filmie zobaczymy szerokie spektrum relacji interpersonalnych i strategii, jakie możemy obrać, by zbudować silną i pozytywną więź z drugą osobą. Otwarta, wspierająca postawa Katji, nowej przyjaciółki Michiego, i samego Toma może stanowić inspirację do rozmowy o sposobach okazywania sobie akceptacji, wsparcia i troski. Wspólne urządzanie pokoju Michiego

przez Toma i jego drużynę, obecność chłopca i jego nowych przyjaciół na wyścigach kajaków otwierają pole do pytań o to, w jaki sposób najlepiej okazywać sobie zaangażowanie i zainteresowanie i dlaczego spędzanie czasu razem jest dla nas ważne.

W filmie nie brak także obrazów pozytywnej komunikacji, opartej na zaufaniu, otwartości i szczerości, ale również wątku, który pokaże, czym są osobiste granice i szacunek dla drugiej osoby (scena demolowania mieszkania przez Toma). Ciekawych refleksji dostarczyć może już sama dynamika relacji łączących Michiego z Tomem czy Michiego z jego przyjaciółmi.

PYTANIA: Czym są relacje międzyludzkie? Jakie relacje widzieliście w filmie? Jakie zachowania i postawy są dla nich korzystne, a jakie im szkodzą? Jakie znaczenie ma dla Michiego akceptacja ze strony Toma i Katji? W jaki sposób bohaterowie okazują sobie zaangażowanie i zainteresowanie? Czy spędzają ze sobą czas? Jak komunikują się ze sobą? Co pomaga im się porozumieć, a co ich konfliktuje? Czy Michi jest szczery wobec swoich przyjaciół? Jakie skutki przynosi jego nieszczerłość? Dlaczego Tom demoluje swoje mieszkanie? Jak zmieniają się relacje Michiego? Dlaczego się zmieniają? Czy relacje z innymi mają znaczenie dla Michiego? Co mu dają?

ZAUFANIE I POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

Film, który pokazuje historię odbudowywania swojego poczucia bezpieczeństwa przez dziecko po traumie opuszczenia, stanowi świetną okazję, by spojrzeć w empatyczny sposób na osoby doświadczające braku w tym obszarze życia. Poczucie bezpieczeństwa znajduje się na dole piramidy potrzeb Abrahama Masłowa – bez niego trudno jest realizować potrzeby wyższego rzędu, takie jak potrzeba przynależności i miłości. *Na linii wzroku* wciąga nas w kibicowanie bohaterom otwierającym się na znaczącą relację mimo wcześniejszych trudnych doświadczeń. Oferuje też wgląd w kluczową rolę zaufania w relacji. Tom, osoba z karłowatością, na co dzień stykająca się z uprzedzeniami dotyczącymi jego niepełnosprawności, oraz Michi, chłopiec z domu dziecka, który do niedawna nie znał swojego ojca, potrzebują czasu, by otworzyć się na siebie i w pełni sobie zaufać. Gdy przekonują się, że mogą na sobie polegać, wszystkie inne przeszkody przestają się dla nich liczyć.

PYTANIA: Dlaczego Michi wybiera Toma, a nie swojego biologicznego ojca? Czym jest poczucie bezpieczeństwa w relacji głównych bohaterów? Czym się przejawia? W jaki sposób Michi i Tom zapewniają sobie wzajemnie poczucie bezpieczeństwa? Co sprawia, że odzyskują zaufanie i wchodzą w bliską relację? Czy można odzyskać zaufanie do kogoś, kto nas skrzywdził? Czy relacje można naprawiać? Jak naprawiamy relacje?

STEREOTYPY, UPRZEDZENIA I DYSKRYMINACJA

Film w szczery i przejrzysty sposób pokazuje problem uprzedzeń, jakimi naznaczone są nasze relacje z innymi. Michi jest mądrym, wrażliwym chłopcem, jednak gdy poznaje Toma, jest przerażony. Uprzedzenia, których nie okazuje na co dzień, nagle objawiają się z całą mocą. Sytuacji nie poprawia zachowanie kolegów, którzy naśmiewają się z niego i z Toma. W filmie nie brakuje i innych naśmiewających się przechodniów czy gapiów, którzy patrzą na Toma w stereotypowy sposób, przez pryzmat jego niepełnosprawności. Znajomość z Tomem uświadamia Michiemu, że choć różnią się, to wiele ich łączy. Podobną zmianę nastawienia mogą przeżyć widzowie filmu – Tom, pasjonat i lider drużyny kajakarskiej, fascynująca postać z ogromnym hartem ducha i dystansem do samego siebie, może przyczynić się do kształtowania bardziej pozytywnego obrazu osób z karłowatością w ich oczach.

PYTANIA: Co sprawia, że Tom jest odrzucany przez wiele osób? W jaki sposób okazują mu swoje uprzedzenia różne osoby? W jaki sposób Tom podchodzi do takich zachowań? W jaki sposób podchodzą do Toma koledzy z drużyny? Co sprawia, że Michi zmienia pogląd o Tomie? Co pomaga mu zmienić swoje nastawienie? Czy porzucenie uprzedzeń wobec Toma ma na niego pozytywny wpływ?

GRUPA WIEKOWA SZKOŁA PODSTAWOWA 7–8

CYKL DOJRZEWANIE W KINIE

OPRACOWANIE KAROLINA GIEDRYS-MAJKUT, MARCIN MAJKUT

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

KRÓLOWIE LATA

REŻ. JORDAN VOGT-ROBERTS

Joe, Patrick i Biaggio postanawiają zostawić za sobą źródło trawiących ich frustracji – czytaj rodziców i kolegów ze szkoły – i podjąć wyzwanie prawdziwej męskiej przygody. Jak się przekonają samodzielność wiąże się z wyzwaniem, na które mogą nie być gotowi, a frustracje często podążają za nami krok w krok. Wycieczka, mimo że nie przebiegła zgodnie z planem, okaże się bardzo cennym doświadczeniem dla chłopców. Dostarczy niezapomnianych przeżyć, uświadomi im wiele spraw i umożliwi nowe otwarcie w relacji z rodzicami.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami trzech tematów:

- bunt,
- źródła konfliktów,
- przyjaźń.

BUNT

Przywykliśmy postrzegać bunt młodzieżowy jako naturalną rozwojową potrzebę, niezależną od zachowania, win czy zasług rodziców albo innych środowiskowych wpływów. Empatyzując z bohaterami filmu, można zauważyć wiele przyczyn ich buntu: ból Joego po stracie mamy, jego konflikty z ojcem i kłopoty ze szkolnymi kolegami, niezgodę Patricka na „upupiające” traktowanie rodziców czy też chęć Biaggio, by wyrwać się z roli dziwaka i nawiązać lepszy kontakt z rówieśnikami. Historia trójki chłopców jest jednak znacznie ciekawsza, gdy pokazać ją na tle najnowszych badań

i teorii psychologicznych, które podważają fenomen „buntu adolescencji”, określając go mitem psychologicznym wymagającym weryfikacji. W badaniach prof. Izdebskiego z 2012 roku 88,3% 18-latków deklarowało, że rodzice się o nich troszczą – 65,7%, że rodzice rozumieją – ich problemy, 64%, że rodzice pozwalają im decydować o sobie (Z. Izdebski, *Seksualność Polaków na początku XXI wieku*, Wydawnictwo UJ, Kraków 2012). Dyskusja odnosząca się do krzepiącego obrazu myślących, mądrych nastolatków, jakiego dostarczają *Królowie lata*, a także powyższych danych, może dostarczyć bardzo ciekawych wniosków.

PYTANIA: Dlaczego bohaterowie filmu się buntują? Co chcą osiągnąć poprzez ucieczkę z domu? Co wyrażają w ten sposób? Czy mają podobne powody do buntu? Czy mają plan na dalsze działanie? Czy bunt przynosi im satysfakcję? Czy obraz pokazany w filmie jest realistyczny?

ŹRÓDŁA KONFLIKTÓW

Film *Królowie lata* pozwala nam wyjść poza standardowe skojarzenia i dostrzec twórczą siłę konfliktów, rozumianych jako sprzeciw i walkę, która może oczyścić atmosferę w relacji i stworzyć nową jakość.

Najdobitniej obrazuje to konflikt Joego z ojcem. Napięcie między nimi to pokłosie niewyjaśnionych spraw, wzajemnych oskarżeń, złości czy zwyczajnego braku zrozumienia. Gdy konflikt eskaluje, Joe ucieka, a to przynosi otrzeźwienie. Powrót Joego do domu otwiera nowy rozdział w ich relacjach i daje szansę na uzdrowienie wadliwej komunikacji.

Film zawiera też podpowiedzi, jak pozytywnie przejść przez konflikty. Pomocą służy tu wątek kłótni Joego i Patricka. Konflikt między nimi wynika z faktu, że Kelly – obiekt westchnień obydwu przyjaciół – w końcu wybiera Patricka. Awantura, którą pod byle pretekstem rozpętuje Joe, jest dla niego narzędziem przepracowania trudnych emocji, szansą na wyrzucenie z siebie nagromadzonej frustracji. Choć przyjaciele kłócą się „na śmierć i życie”, w ostatnich scenach filmu widzimy, że mają duże szanse na pojednanie. Kłóćmy się – zdają się mówić twórcy filmu – nie niszcząc głębokich uczuć, które nas łączą.

PYTANIA: Jak doszło do powstania konfliktów między bohaterami filmu? Co zawiodło? Jak bohaterowie rozładowują konflikty? Czy jest w nich coś pozytywnego? Czy wszystkie konflikty udaje się rozwiązać? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego? Jak dobrze się pokłócić?

PRZYJAŹŃ

Film *Królowie lata* to w dużej mierze hymn na cześć bezwarunkowej przyjaźni, która uskrzydla i pozwala przejść przez najgorsze opaty. Takimi przyjaciółmi na dobre i złe są Joe i Patrick. Choć bardzo wiele ich różni, nie ulega wątpliwości, że chłopcy naprawdę się lubią i że wzajemne towarzystwo sprawia im radość. Być może właśnie dlatego – szczerzy w swoich uczuciach i świadomi, że ich relacji nic nie zagraża – akceptują i przygarniają szkolnego „dziwaka” Biaggio. Szybko przekonują się, że niesztampowe zachowanie kolegi wnosi pozytywny powiew nieprzewidywalności w ich letnią przygodę i że naprawdę można na niego liczyć.

Zwrócenie uwagi widzów na wątek związany z przyjaźnią i na sposób jej zilustrowania może zachęcić ich do refleksji na temat własnych relacji. Czy są podobnie spontaniczne i szczerze? Czy uczniowie poświęcają swoim przyjaciołom równie wiele swojego czasu? Czy mogą na nich liczyć w momentach próby? Poniższe pytania, mniej bezpośrednie, bezpieczniejsze otworzą pole do ciekawej dyskusji, która z pewnością wzbogaci świadomość uczestników i pomoże im w kształtowaniu korzystniejszej dla nich samych normy i oczekiwań.

PYTANIA: Jak wygląda przyjaźń Joego i Patricka? Co ich łączy? Co ich różni? Jak manifestują swoje przywiązanie? W jaki sposób okazują sobie empatię? W jaki sposób okazują wobec siebie lojalność? Czy umieją ze sobą współpracować? Czy poświęcają sobie czas? Czy mogą sobie zaufać? Jak to okazują? Co daje im przyjaźń? Co daje im znajomość z Biaggio? Co Biaggio wnosi z nowej przyjaźni?

INNE PROJEKTY DZIAŁU EDUKACJI

PROJEKTY DZIAŁU EDUKACJI

FESTIWAL FILMOWY KINO DZIECI

- Szósta edycja: 21–29.09.2019
- Wydarzenie dla dzieci w wieku 4–12 lat
- Kilkadziesiąt produkcji filmowych z całego świata
- Sekcja konkursowa w kilkunastu miastach w Polsce
- Pokazy rodzinne i seanse dla szkół
- Warsztaty, dyskusje po seansach, spotkania z gośćmi
- Wydarzenia dla opiekunów i nauczycieli
- www.kinodzieci.pl

KINO DZIECI.PRO – PROGRAM ROZWOJU SCENARIUSZY FILMÓW DLA DZIECI

- Pitching projektów przed przedstawicielami branży filmowej z Polski i Europy
- Warsztat dla scenarzystów i producentów
- Rozwój projektów od pomysłu do pełnego scenariusza
- Międzynarodowi tutorzy specjalizujący się w kinie dla dzieci
- W ramach projektu rozwijany był m.in. scenariusz filmu *Tarapaty* w reżyserii Marty Karwowskiej
- www.kinodzieci.pl, zakładka „Branża”

KLUB KINA DZIECI – DYSKUSYJNY KLUB FILMOWY DLA DZIECI I ICH OPIEKUNÓW

- Spotkania od września do marca
- Po seansach dyskusje i warsztaty z ciekawymi gośćmi
- Zbieranie stempelków i uzupełnianie karty klubowicza
- Nagrody dla stałych uczestników

WARSAW KIDS FILM FORUM – MIĘDZYNARODOWE FORUM PITCHINGOWE FILMÓW DLA DZIECI

- Branżowe wydarzenie Festiwalu Filmowego Kino Dzieci
- Najbliższa edycja: 25–27.09.2019
- Prezentacja ponad 20 projektów z Polski i Europy o potencjale koprodukcyjnym
- Możliwość znalezienia partnera i finansowania dla swojego projektu
- Konferencja skierowana do branży filmowej i medialnej w Polsce i Europie, ze szczególnym naciskiem na Europę Centralną i kraje bałtyckie, w szczególności do: producentów, scenarzystów, reżyserów, dystrybutorów, agentów sprzedaży, instytucji finansujących filmy
- www.warsawkidsff.pl

WYCHOWANIE W KINIE – CYKL WARSZTATÓW DLA NAUCZYCIELI

- Bezpłatne spotkania od października do kwietnia
- Projekcje połączone z warsztatami ze specjalistami
- Materiały dydaktyczne dostępne po każdym spotkaniu
- Kurs dostosowany do potrzeb nauczycieli każdego poziomu nauczania

AKADEMIA NOWE HORYZONTY – WARSZTATY FILMOWO- MEDIALNE DLA NAUCZYCIELI I EDUKATORÓW

- Praktyczna nauka podstaw filmowania, klasycznej animacji, edukacji medialnej
- Kursy wakacyjne i podczas roku szkolnego
- Praca nad własnymi etudiami filmowymi
- www.nhef.pl

KINO DZIECI PREZENTUJE – DYSTRYBUCJA FILMÓW DLA MŁODYCH WIDZÓW

- Katalog ponad 100 filmów dostępnych przez cały rok dla kin i instytucji kultury
- Filmy animowane i aktorskie dla najmłodszych widzów, premiery kinowe
- Kino mądre i pobudzające wyobraźnię, filmy nagradzane i okłaskiwane na całym świecie
- www.dystrybucja.kinodzieci.pl

klub kina dzieci

Klub Kina Dzieci to inicjatywa zapoczątkowana podczas 3. Festiwalu Filmowego Kino Dzieci. W trakcie poprzednich edycji Klubu nie tylko oglądaliśmy filmy, lecz także rozmawialiśmy o efektach specjalnych, kostiumach i krótkich metrażach. W nadchodzącym sezonie ponownie spotkamy się z najmłodszymi widzami i ich opiekunami, by wspólnie odkrywać filmowe tajemnice. Będzie to wspaniała okazja do nauki i rozmowy o filmie.

Do aktywnego uczestnictwa i zabawy zapraszamy również dorosłych! Comiesięczne spotkania ze specjalnymi gośćmi z branży filmowej odbywają się w kinie Muranów.

Na uczestników czeka karta klubowicza, w której można oceniać filmy i zbierać stempelki członkowskie.

Dla najwytrwalszych uczestników przewidziane są nagrody!

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM WKRÓTCE NA
KINODZIECI.PL I KINOMURANOW.PL

kino dzieci

festiwal filmowy, 21–29.09.2019

Serdecznie zapraszamy na szóstą edycję Festiwalu Kino Dzieci, która odbędzie się w dniach 21–29 września. Program kierowany jest do widzów w wieku 4–12 lat, ich opiekunów, rodziców i nauczycieli. Zawitamy do około 20 miast w całej Polsce. Filmy długo- i krótkometrażowe będzie można oglądać podczas seansów weekendowych oraz w dni powszednie, na specjalnych pokazach dla grup zorganizowanych. Jak co roku, będziemy zachęcać do głosowania na najlepszy film pełnometrażowy oraz do wyboru ulubionego bohatera filmów krótkich. Oprócz sekcji konkursowych w programie znaleźć będzie można m.in. kinowe adaptacje popularnych książek dla najmłodszych, filmy o szczególnych walorach artystycznych (sekcja Odkrycia) oraz Panoramę Kina Dzieci, czyli najciekawsze filmy dla najmłodszych, które pojawiły się na ekranach kin w ubiegłym roku. Projekcjom towarzyszyć będą warsztaty plastyczne, spotkania z gośćmi i konkursy. W programie nie zabraknie również wydarzeń kierowanych do opiekunów, nauczycieli i animatorów kultury.

KINODZIECI.PL

Premiery najlepszych filmów
6. Festiwalu Filmowego Kino Dzieci
w kinach w sezonie 2019/2020

Sprawdź na www.kinodzieci.pl

akademia nowe horyzonty

WARSZTATY FILMOWO-MEDIALNE DLA NAUCZYCIELI I EDUKATORÓW

Uczestnicy kursu podczas praktycznych zajęć nauczą się samodzielnie tworzyć filmowe etiudy, poznają podstawy edukacji medialnej oraz zdobędą wiedzę na temat tego, jak uczyć o filmie i mediach.

TEMATY KOLEJNYCH SPOTKAŃ:

- Czym jest reżyseria. Poszukiwanie informacji w internecie a fake news.
- Fabuła a dokument oraz scenariusz filmowy. Tworzenie blogów, vlogów i stron internetowych.
- Zdjęcia, światło i dźwięk w filmie. Prawo autorskie oraz licencje Creative Commons.
- Aktorstwo i rozmowa przed kamerą. Wizerunek w sieci, media społecznościowe i granice prywatności.
- Montaż. Otwarte zasoby edukacyjne i kultury.
- Etyka w pracy filmowca. Twórczość fanowska w internecie: narracje cyfrowe i remiksy.

MIJESCE I TERMIN: WARSZAWA, WRZESIEŃ–GRUDZIEŃ 2019

REKRUTACJA: CZERWIEC–SIERPIEŃ 2019

FORMA KURSU: SZEŚĆ WEEKENDOWYCH SPOTKAŃ (PIĄTEK–NIEDZIELA)

ZAPISY I WIĘCEJ INFORMACJI: WWW.NHEF.PL/ANH

współfinansowanie

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

partnerzy warsztatów

MUZEUM
WARSZAWY

WCIES

Warszawskie Centrum Badań i
Edukacji Społecznych i Lokalnych

Biuro Edukacji w N. Warszawy

FUNDACJA
nowoczesna
Polska

LETNIA AKADEMIA NOWE HORYZONTY

EKSPRESOWE KURSY DLA NAUCZYCIELI I EDUKATORÓW PODZAS FESTIWALU NOWE HORYZONTY, KTÓRE UZUPEŁNIĄ FESTIWALOWE PROJEKCJE I SPOTKANIA

PODSTAWY FILMOWANIA Uczestnicy kursu poznają podstawy tworzenia filmów fabularnych i dokumentalnych poprzez praktyczne ćwiczenia z kamerą. Ich efektem będą grupowe etiudy. Program warsztatu obejmuje zapoznanie z językiem filmu, tworzenie dokumentacji, scenariusza i zdjęć filmowych oraz montaż.

ANIMACJA Uczestnicy kursu stworzą grupowe etiudy w wybranych technikach klasycznej animacji poklatkowej. Program warsztatu obejmuje zapoznanie z zasadami tworzenia animacji poklatkowej, rodzaje animacji (rysunkowa, wycinankowa, obiektów 3D, materiałów sypkich, mieszana), scenariusz i storyboardy, tworzenie scenografii i zdjęć do filmów, montaż.

KRYTYKA FILMOWA Uczestnicy pogłębią wiedzę z zakresu historii i języka filmu oraz rozwiną umiejętności krytycznej analizy różnorodnych przekazów audiowizualnych. Zdobyte kompetencje będą inspiracją nie tylko do zajęć pozalekcyjnych (koło filmowe, koło dziennikarskie, szkolna gazetka, radiowęzeł), ale również do pracy z uczniami w ramach kształcenia ich kompetencji odbioru dzieła kultury.

EDUKACJA MEDIALNA Uczestnicy kursu poznają najistotniejsze zagadnienia związane z edukacją medialną i aktywnym korzystaniem z mediów w życiu codziennym. Program warsztatu obejmuje poszukiwanie i weryfikowanie informacji w internecie, bezpieczeństwo w sieci, prawo autorskie i licencje Creative Commons, otwarte zasoby edukacyjne i kultury, hipertekstualność internetu, narracje cyfrowe i remiksy.

MIJESCE I TERMIN: WROCŁAW, 25 LIPCA–31 LIPCA 2019

REKRUTACJA: MAJ–CZERWIEC 2019

FORMA KURSU: PIĘĆ DNI (CZWARTEK–ŚRODA)

ZAPISY I WIĘCEJ INFORMACJI: WWW.NHEF.PL/ANH

O–G

199 małych bohaterów 31
4. piętro 41
53 wojny 45

A

Alfie, mały wilkołak 25
Amator 45
Amy 49

B

Basia – serial 17
Basia 2 – serial 19
Biuro Detektywistyczne Lassego
i Mai. Cienie nad Valleby 23, 58
Biuro Detektywistyczne Lassego
i Mai. Pierwsza tajemnica 27
Biuro Detektywistyczne Lassego
i Mai. Sekret rodziny von
Broms 27
Biuro Detektywistyczne Lassego
i Mai. Stella Nostra 25
Blanka 33
Bogowie 53
Była sobie dziewczynka 39

C

Cały ten cukier 49
Chłopiec i świat 41
Co robimy w ukryciu 55
Combat Girls. Krew i honor 47
Control 51
Córka trenera 49

D

Dekalog I 55
Dług 55
Dziennik z podróży 51

G

Gordon i Paddy 17
Green Book 49

H

Halvdan – prawie Wiking 23
Hokus-pokus, Albercie
Albertsonie 19

I

Ida 51

J

Jack Strong 53
Jak ukraść psa? 25
Jakub, Mimmi i gadające psy 25
Jestem William 35
Jeszcze dzień życia 55
Jill i Joy 19

K

Kacper i Emma – najlepsi
przyjaciele 17
Kacper i Emma na safari 19
Kafarnaum 47
Kamerdyner 53
Kapitan Morten i Królowa
Pająków 23
Klara Muu! 17

Klasa 47

Komunia 49
Królik po berlińsku 45
Królowie lata 39, 85

L

Labyrint 35, 61
Lato 1993 49
Lek na całe złoto 41

Ł

Łowcy czarownic 31

M

Magiczne święta Kacpra
i Emmy 19
Makbet 55
Matpia afera 23

Mamo, kocham cię 31

Mirai 33

Miss Impossible 41

Mustang 47

N

Na linii wzroku 31, 82
Najlepszy 45, 68
Nie jestem czarownicą 47
Niezwyczajne lato z Tess 35
Nowe przygody dzieci
z Bullerbyn 27, 79
Nowy 41

O

Offline 39
Old Boys 39
Operacja Człowiek w Czerni 23
Operacja hip-hop 41
Opowieści świnki 17
P
Pettson i Findus. Najlepsza
gwiazdka 19
Pettson i Findus. Wielka
wyprowadzka 17
Pokot 51
Powrót do Brundibára 41
Przygoda Nelly 31

R

Rabarbar 33

S

Sekrety wojny 31
Siódma pieczęć 55
Slow West 51
Solan i Ludwik – misja
Księżyc 27
Solan i Ludwik – wielki wyścig
z serem 25
Sonia 27
Sól ziemi 47
Sprawiedliwy 53
Storm. Opowieść o odwadze 35
Supa Modo 33
Superagentka 27
Superbrat 31
Syn Szawła 51
Syn Winnetou 35
Szwadron 53
Szybcy i śnieżni 25

Ś

Świtezianka 55
Świtez 55

T

Twój Vincent 51

U

Ułaskawienie 53

V

Villads 23

W

Wallay 39, 65
Wielka wyprawa Molly 19
Wilkołak 45
Wizja lokalna 1901 53
Wojna na deski 33
Wspomnienie lata 45
Wszystko, co kocham 45
Wyspa Niedźwiedzi 25

Z

Zestaw filmów krótkich:
Bohaterowie dnia
codziennego 27
Zestaw filmów krótkich:
Filmowe konwencje 35
Zestaw filmów krótkich:
Kino nieme 35
Zestaw filmów krótkich:
Obcokrajowcy w Polsce 47
Zestaw filmów krótkich:
Różnymi się! 23
Ziemia obiecana 55
Zimowe przygody Jill i Joy 17, 76
Zjazd absolwentów 49

Ż

Żałuję! 39
Życie animowane 39
Życie według Nino 33

kina biorące udział w programie NHEF (pełna lista na www.nhef.pl):

BIAŁYSTOK	BOK – KINO FORUM	OLEŚNICA	MIĘJSKI OŚRODEK KULTURY I SZTUKI
BOLESŁAWIEC	BOK – MCC KINO FORUM	OLSZTYN	KINO STUDYJNE AWANGARDA 2
CHEŁM	CKF ZORZA	OPOLE	MDK – KINO STUDIO
CHODZIEŻ	KINO NOTEĆ	OTWOCK	KINO OAZA
CHRZANÓW	MOKSIR – KINO SZTUKA	PŁOCK	KINO ZA ROGIEM
CIECHANÓW	KINO ŁYDYNIA	PODKOWA LEŚNA	CKIO
CZĘSTOCHOWA	OKF ILUZJA	POŁANIEC	KINO IMPRESJA
ELBLĄG	CSE – KINO ŚWIATOWID	POZNAŃ	KINO MUZA
ELK	ECK – KINO ECK	PRASZKA	MGOKIS
GDAŃSK	KLUB ŻAK	PRUSZKÓW	CENTRUM KULTURY I SPORTU
GŁOGÓWEK	MIĘJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY	RACIBÓRZ	RCK – KINO PRZEMKO
GOLENIÓW	KINO GOLENIÓW	RADOM	MCSW ELEKTROWNIA
GÓRA KALWARIA	KINO UCIECHA	RADZIEJOWICE	GCK POWOZOWNIA
JELEŃ GÓRA	KINO LOT	RASZYN	CENTRUM KULTURY
KATOWICE	KINO ŚWIATOWID	SKIERNIEWICE	KINO POLONEZ
KĘPNO	KINO SOKOLNIA	STRZELIN	KINO GRAŻYNA
KLUCZBORK	KINO BAJKA	STRZYŻOWICE	OŚRODEK KULTURY
KONIN	CKIS – DOM KULTURY OSKARD	SZCZECIN	KINO PIONIER
KRAKÓW	KINO POD BARANAMI	ŚWIECIE	KINO WRZOS
KRASNYSTAW	KDK – KINO MORSKIE OKO	TCZEW	CENTRUM KULTURY I SZTUKI
KROSNO	ART KINO	TYCZYN	MIĘJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY
LEGNICA	KINO PIAST	WAŁBRZYCH	KINO APOLLO
LUBIN	CETRUM KULTURY MUZA	WARSZAWA	KINO MURANÓW
LUBLIN	TEATR STARY	WARSZAWA-FALENICA	STACJA FALENICA
LUBLINIEC	MIĘJSKI DOM KULTURY	WĄGROWIEC	KINO MDK
ŁĘCZYCA	KINO GÓRNIK	WIELICZKA	KINO WIELICKA MEDIATEKA
ŁÓDŹ	KINO CHARLIE	WODZISŁAW ŚLĄSKI	KINO PEGAZ
MIELEC	SKK – KINO GALAKTYKA	WROCŁAW	KINO NOWE HORYZONTY
MILANÓWEK	URZĄD MIASTA	WYSZKÓW	WOK – HUTNIK
MIŃSK MAZOWIECKI	KINO MUZA	ZDUŃSKA WOLA	KINO RATUSZ
MOSINA	MOSIŃSKI OŚRODEK KULTURY	ZGORZELEC	MDK – KINO POZA NOVA
NAMYSŁÓW	NAMYSŁOWSKI OŚRODEK KULTURY	ZŁOTORYJA	KINO AURUM
OBORNIKI	OBORNICKI OŚRODEK KULTURY	ZŁOTÓW	ZCAS
OBORNIKI ŚLĄSKIE	OBORNICKI OŚRODEK KULTURY	ŻARY	KINO PIONIER
OLEŚNO	MIĘJSKI DOM KULTURY	ŻYRARDÓW	KINO LEN

Kontakt dla nowych kin i domów kultury: kontakt@nowehoryzonty.pl

organizator

**stowarzyszenie
nowe horyzonty**

współfinansowanie

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

patronat honorowy

EUROPA CINEMAS
CREATIVE EUROPE - MEDIA SUB-PROGRAMME

ISBN 978-83-952008-1-6

9 788395 200816